

తెలుగు జ్యోతి

తెలుగు కళా సమితి వారి సారస్వత మాస పత్రిక

తెలుగు జ్యోతి

A Literary Magazine

from The Telugu Fine Arts Society, Inc.

TFAS
P.O. BOX 11104
NEW BRUNSWICK, NJ 08906

Non-Profit
Organization
Bulk Rate
U.S. Postage
PAID
Permit # 55
Somerset, NJ

FEBRUARY 1992

Address Correction Requested

SWARNA JEWELERS

Dealers in

22 Kt/24 Kt Jewelry & Gold

- * Bangles
- * Chains
- * Rings
- * Necklaces
- * Coins
- * Bars
- * Kadas
- * Chains
- * Laxmi & Ganesh Coins
- * Corals & Jades
- * Silverware

* ALSO DIAMONDS & DIAMOND JEWELRY BY ORDER

invite you to their new show room at

284 Queen Anne Road
Teaneck, NJ 07666

11 AM to 7 PM EVERYDAY EXCEPT TUESDAY

Phone: (201) 836-8802

Fax: (201) 836-4640

Latest Designs

Excellent Workmanship

Reasonable Prices

Guaranteed Quality

Directions: From Route 80 East & NJ Turnpike North: Take exit 70 and follow 70B for Teaneck - Turn left at third light onto Queen Anne Road. From Route 4: Take exit for Queen Anne Road. From NY City: GW Bridge to Route 80 local and exit 70. Left on 1st light and left on third light onto Queen Anne Road.

We also specialize in Mail Order & Exhibition Sales
Krishna Rao & Jayabharahi Korapati

యవకుల ఇబ్బందులు - ఏడిద ప్రసన్నలక్ష్మి

ఉదయం 9 గం...
రాధ పుస్తకాలను గుండెల
కడుముకొని వడిచి వెళ్తుంటే...
సైకిల్ ను వెమ్మడిగా తొక్కుతూ
ఆమెను ఫాలో అవుతున్నాడు గోపాల్.
హాలో! అంటూ ఆమెను
పంకరించాడు.
ఆమె అతనివైపు చూడలేదు—
మాట్లాడలేదు.
రహసియి అతనేదో అన్నాడు...
ఆమె ఫక్కున వచ్చి— క్రిగంట
చూపిందతన్ని.
అంతే... వెమ్మడిగా తొక్కుతున్న
సైకిల్ దిగిపోయి... ఆమెతోపాటు
నడుస్తూ ఏవేవో మాట్లాడుతూ
వచ్చిస్తూ కవిస్తున్నాడు—గోపాల్.
మధ్యాహ్నం 2 గం..
సత్యను ప్రేమ పేరుతో కాలేజీ
ఎగ్జాంపింది సినిమాకు తీసుకెళ్లాడు—
కృష్ణ!
హాలులోని ఆ చీకటిమాటున
ఒకళ్లపక్కనొకళ్లు అతుక్కుపోయారు.
ఆమె చెవిలో ఏవో నవ్వుగా
గుసగుసలాడాడు.
అతనేదో చేస్తుంటే... ఆమె కిరికీలా
నవ్వుతూంది.
వారిద్దరూ సినిమాకొచ్చామనే
ధ్యానే పూర్తిగా మరచిపోయారు.
సాయంత్రం 6 గం...
సముద్రపు ఒడ్డునన్న
బీచ్ పార్క్ లోని రెస్టారెంట్ లో ఓ
టేబుల్ దగ్గర రుక్మిణి.
ఆమెకెదురుగా కూర్చుని

ఉన్నాడు—మూర్తి.
కూల్ డ్రింక్స్ పేవిస్తూ... ఒకరి
కళ్లలోకి ఒకరు చూసుకుంటున్నారు...
వాళ్ల చూపులో— ఎన్నో భావనలు,
ఏవో భాషలు.
ఆమె చేతులను సులిమెత్తగా
నలుపుతున్నాడు.
ఆ స్వర్ణలో ఏవో తీయని
అనుభూతులు— వాళ్ల కళ్లలో
ప్రతిఫలిస్తున్నాయి.
రాత్రి 10 గం...
ప్రియమైన వాళ్లుగారికి,
నేను క్షేమము. మీ ఆరోగ్యం ఎలా
ఉంది? మీరు వాకోసం దిగులు పెట్టు
కోకండి. నేను బాగానే చదువుకుంటు
న్నాను. ఫస్ట్ తారీఖున మీరు పంపించిన
డబ్బు పదిరోజులకూడా కాకుండానే...
అవసరమైన పుస్తకాలు కొనడంతో...
అయిపోయింది. డబ్బు కోసం చాలా
ఇబ్బంది పడుతున్నాను. కాబట్టి మరో
మూడు వందలు పంపించగలరని
కోరుతూ...
మీ
గోపాల్ కృష్ణ మూర్తి.
మర్నాడు...
కొడుకు ఉత్తరం అందుకున్న
శ్రీవారి నాయుడుగారిలో చెప్పలేని
అందోళన. కొడుకు డబ్బుకోసం
ఇబ్బంది పడుతున్నాడనే ఆనందన.
ఎక్కడో తల తాకట్టుపెట్టి మరో
మూడువందలు పంపించి, గోపాల్—
కృష్ణ— మూర్తికి పంపేరు.

భావ విచిత్రాలు

మిరుమెట్లు కొల్పో కత్తి ప్రపంచంలో
మార్పుకోరడం మానవ సహజం
మారని నుదిటి రాతలు ఎడారిలో
ఎండమావులు
మ్రొంగుడు పడని నగ్నసత్యాలు చూస్తూ
బ్రతికి చెడిన వారికంటే బ్రతుకేడిస్తున్న
శవాల జోరెక్కువ —
సంఘంలో మార్పుకోరే
ఓ సగటు మనిషి
నీలో మార్పు ఓ భ్రాంతి —
—ధనికొండ వెంకటేశ్వరి
Hyderabad, India

SYAMA SASTRY & MUTHUSWAMY DIKSHITAR

Syama Sastry & Muthuswamy Dikshitar)

Telugu Fine Arts Society in cooperation with the
Telugu Cultural Center presents the SANGEETHA

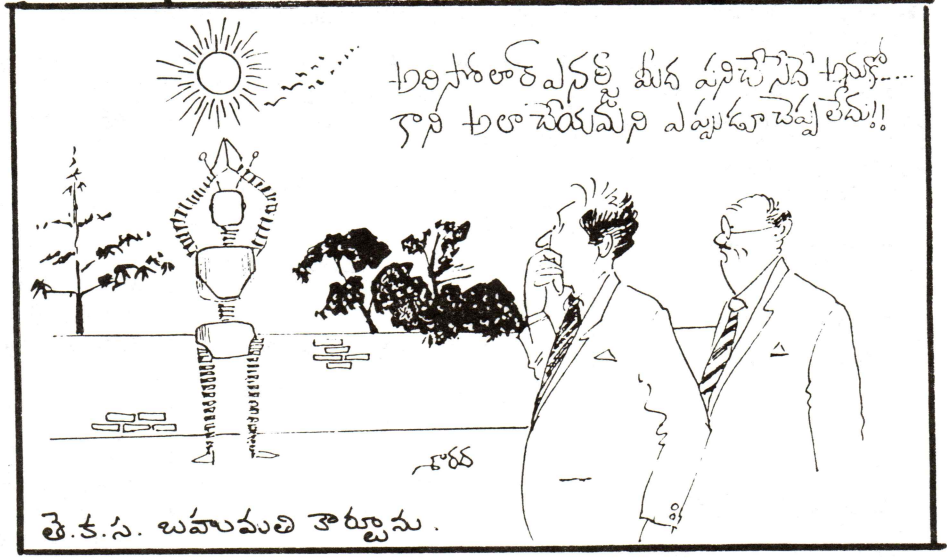

24 KT. BANGLES
CHAINS AND KARA BARS & COINS
22 KT. JEWELRY
CORAL-JADE PEARLS ETC

GOLD LINES
(718) 507-1222
(718) 507-1523
MAIL ORDERS
ACCEPTED
CLOSED TUESDAYS

In case of any problem, just tell us. We will make
good your loss even after you return from India.
We Trust And Respect Your Word, Why Go
Somewhere Else?
Do Not Settle For Less—Buy The Best
37-08 74th Street, Jackson
Heights, N.Y. 11372

Great Gift Idea : For every religious
gold coin you buy from us, we'll donate
some money to TANA or TFAS: Your Choice

తె.క.స. బహుమతి తార్జీను.

● సహాయం

— టి.వి.కాళిదాస్

స్కూల్ కి పంపేందుకు కొడుకుని తయారు చేస్తోంది ప్రమీల. ఏడంచేత్తో వాడి బుగ్గలు గట్టిగా తల కదిల్చేందుకు వీల్లేకుండా పట్టుకుని తల దువ్వుతూ పిలిచింది —

“ఏవేక్!”

“ఏంటమ్మా?” బుగ్గలు అమ్మ చేతిలో వుంటుంటే తేలికగా పీద అడిగాడు.

“సువ్వా మోహన్ వాళ్ళతో తిరక్కు బాబూ. వాళ్ళు రైడి వెధవలు” మోహన్ ఏవేక్ స్కూల్లోనే కొంచెం పై క్లాసు చదువుతున్నాడు. వాడి దూకుడు స్వభావం ప్రమీలకి నచ్చలేదు.

“రైడ్లో తిరక్కుడదామ్మా?” అమాయకంగా అడిగాడు ఏవేక్ వెనక్కి తిరిగి.

“తిరక్కుడదు బాబూ. తిరిగితే సువ్వా చెడిపోతావు. మంచి మార్కులు రావు. క్లాసులో వెనకబడి పోతావు” అంది ప్రమీల.

“మరైతే డాడీ అలా ఎందుకన్నారా మమ్మి?” అడిగాడు ఏవేక్.

“ఏమని?” మోకాళ్ళ మీద కూచున్నదల్లా నేల మీదికి జారుతూ అడిగింది ప్రమీల, పక్కనే పేపరు చదువుతూన్న భర్తవేపు తల తిప్పుతూ.

సుధాకర్ కూడా పేపర్ కిందికి దించేసి కొడుకు వేపు చూశాడు. ఏవేక్ తండ్రి వేపు తిరిగి అడిగాడు - “ఏం డాడీ, నిన్న సుషమా వాళ్ళ డాడీతో మీరన్నేదూ, ‘మనకే గనక రైడిల స్నేహమో, సహాయమో వుండి వుంటే మనకి

కష్టం వచ్చేది కాదని?”

సుధాకర్ ఏం మాట్లాడలేదు. భార్య కళ్ళలోకి చూశాడు. ప్రమీలకి ఏమనాలో చప్పన తోచ లేదు.

అల్లి తండ్రి మౌనంగా వుండిపోయేసరికి ఏవేక్ కి అనుమానం వచ్చింది, తనేదో తప్పు మాట్లాడానని.

“కానీ అమ్మా, నేను పెద్దయ్యాక పెద్ద పోలీస్ అఫీసరవుతాను” అన్నాడు వాడు.

ప్రమీల మొహంలో నవ్వు వెలిగింది.

“గుడ్ బాయ్” అంటూ వాడి బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టుకుంది.

“టాటా మమ్మీ, టాటా డాడీ”

ఏవేక్ వాకిట్లోకి పరుగెత్తాడు స్కూల్ వాన్ రావడంతో.

***

ఏవేక్ స్కూల్ కి వెళ్ళాక ప్రమీల వంటంట్లోకి వెళ్లి పనులన్నీ ముగించుకుని వచ్చేసరికి సుధాకర్ స్నానం చేసి డైన్ చేసుకుంటున్నాడు.

“నిజమా ఏవేక్ చెప్పింది?” మీరు రమేష్ గారితో అలా అన్నారా?” అడిగింది ప్రమీల.

“అవును. నిన్న స్టాక్సర్లో జరిగింది చూశాక

నాకలా అనిపించింది” అన్నాడు సుధాకర్. అతని మొహంలో ఏదో బాధ తొణికిసలాడింది.

“ఏం జరిగింది?” ఆదుర్దాగా అడిగింది భర్తలో కలిగిన రః ఆకస్మిక మార్పుకి విస్తుపోతూ.

“మా సెక్షన్ లో వో స్పెర్ పార్ట్ పోయింది. దాని ఫిరదు పదివేల రూపాయలు. మా అందరికీ తెలుసు ‘అది నారాయణ పనే’ అని. కానీ, మా సెక్యూరిటీ స్టాఫ్ కి తెలిలేదు ఎవరు చీశార్. నిజానికది తెలికపోవడం కాదు, నారాయణ వెనకాల వున్న అండదండలకి భయపడి వాళ్ళతన్ని దోషిగా నిలబెట్టలేకపోయారు. మాకూ అదే భయం. అతని వెనకాలున్న రాజకీయ గూండాలన్నీ ఎదుర్కొనే ధైర్యం మాలో ఎవరికీ కూడా లేదు” చెప్తున్నాడు సుధాకర్.

“అయితే?” అడిగింది ప్రమీల.

“అయితే ఏముంది? దొంగ దొరకలేదు కనక! పోయిన వస్తువు ఫిరదు మా సెక్షన్ లో పనిచేసే పదిమంది, నారాయణతో సహా తలా వో వెయ్యి రూపాయలు చొప్పున ఫ్యాక్టరీకి కట్టుకోవాల్సి వచ్చింది. మా తొమ్మిది మందికీ తలో వెయ్యి నష్టం. నారాయణకి తొమ్మిది వేలు లాభం.”

ఒక్క షణం అగి మళ్ళీ చెప్పాడు సుధాకర్ -

“అందుకనే నిన్న రమేష్‌తో నేనా మాటలంది. మా వెనకాల కూడా ఎవరన్నా గూండాలో, రాజీలో వుండివుంటే నారాయణుని ఎదిరించగలిగేవాళ్ళం. ‘అతనే దొంగ’ అని ధైర్యంగా అనగలిగేవాళ్ళం. నష్టపోయే వాళ్ళం కాదు. రాజీల సహాయం సరైనదని కాదు కానీ...” అని అగిపోయాడు.

ప్రమీలకి ప్రపంచం హఠాత్తుగా చాలా పెద్దదీ, ప్రమాదకరమైనదీ అయినట్టు కనిపించింది. దిగులుగా చూస్తూ మౌనంగా వుండిపోయింది.

కొంచెం సేపాగి అడిగింది —

“మా బాబాయ్ సబిన్స్‌క్యూర్ గా ఈ ఊళ్లోనే వున్నాడు కదా, ఆయన్ని కలవకపోయారా?”

“కలిశాం. కానీ పోలీసులకి, గూండానికిలా కాకుండా, కొన్ని పరిధులుంటాయి. వాట్నీ దాటి వాళ్ళే చెయ్యలేరన్నారాయన” నవ్వాడు సుధాకర్ విరక్తిగా.

చిన్నగా నిట్టూర్చి అడిగింది ప్రమీల “నారాయణ వెనకాలున్న రాజకీయ గూండాంటే మన వాడితో ఆటలకొచ్చే మోహన్ వాళ్ళ నాన్నలాటి వాళ్ళేనా?”

“లాటి వాళ్ళా ఏమిటి? ఆయనే వాళ్ళం దర్జాకి ముఖ్యుడు” చెప్పాడు సుధాకర్.

‘తండ్రికి తగ్గ కొడుకే’ అనుకుంది ప్రమీల మోహన్ గుర్తొచ్చి.

***

ఆ సాయంత్రం స్కూల్‌నించి ఇంటికి తిరిగొచ్చిన వివేక్ అవతారం చూసి విస్తుపోయింది ప్రమీల.

వాడి జుట్టుంతా రేగిపోయింది. ఉదయం వేసుకెళ్ళిన తెల్లటి యూనిఫాం మట్టి రంగులోకి మారిపోయింది.

“ఏవైందిరా కన్నా?” అడిగింది ప్రమీల ఆందోళనగా. సమాధానంగా ఏడుసాగాడు వాడు.

“నేను చెప్తాంటే” అన్నాడు అప్పటిదాకా తలుపు చాటున దాక్కుని నెమ్మదిగా లోపలి కొస్తున్న మోహన్. ఆ అంటికి తనంటే ఇష్టం లేదని తెలుసు వాడికి.

వాడి వళ్ళంతా కూడా దుమ్ము కొట్టుకుపోయింది.

“వివేక్ క్లాసులో నరేషని వాకడున్నాడాంటే. వాడు వీడి దగ్గర లండ్ బాక్స్ లాక్కుని దగ్గర పెట్టుకున్నాడు. ఇప్పుడుని వీడెల్లి గట్టిగా అడిగే సరికి వాక్కోతోపు తోశాడు. వీడు నేల మీద పడి లేచి ఏడుస్తూ జరిగిందంతా క్లాస్ లీడర్ తో చెప్పకున్నాడు.”

చెప్పన్న మోహన్ ని మధ్యలో ఆపి అడిగింది ప్రమీల.

“ఏవన్నాడు వీళ్ళ క్లాసు లీడరు?”

“వీళ్ళ క్లాసు లీడర్ లోట్టి పిరిగొడ్డాంటే, నువ్వుంకోటి కొనుక్కోరా. వాడితో మనకెందుకు అన్నాడు.”

“తర్వాత?” అడిగింది ప్రమీల.

“తర్వాత నా దగ్గరి కొచ్చాడు ఏడుస్తూ. నేను

ఆంధ్రజ్యోతి

నవతవారపత్రిక

న్యూజెర్సీ తెలుగు కళాసమితి

* 1992 కథల పోటీ ఫలితాలు

‘తెలుగు కళాసమితి’ న్యూజెర్సీ ‘ఆంధ్రజ్యోతి’ సచిత్ర వార పత్రిక సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన 1992 సంక్రాంతి కథల పోటీలో ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ బహుమతులకు ఎంపికైన కథలు

◆ 2000 రూపాయల

ప్రథమ బహుమతి పొందిన కథ

సహాయం

— టి.వి.కాళిదాసు

◆ 1200 రూపాయల

ద్వితీయ బహుమతి పొందిన కథ

సెకండ్ ప్రంట్

— సతాష్

◆ 600 రూపాయల

తృతీయ బహుమతి పొందిన కథ

స్వర్ణ

— పులగం శివశంకరరావు

200 రూపాయల పారితోషికంతో ఎంపికైన ఆరు కథల వివరాలూ, బహుమతి పొందిన కార్టూన్ల వివరాలూ వచ్చే సంచికలో తెలియజేస్తాము.

— ఎడిటర్

పోటీలో ఎంపికైన

కథలూ, కార్టూన్లూ

తెలుగు కళా సమితి న్యూజెర్సీ, ‘ఆంధ్రజ్యోతి’ సచిత్ర వారపత్రిక సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన చిన్న కథలు, కార్టూన్ల పోటీలో... 200 రూపాయల చొప్పున ఎంపికైన ఆరు కథలనూ, కార్టూన్లనూ ఈ క్రింద ప్రకటిస్తున్నాము.

1. ఆదపిల్ల - ఆత్మగౌరవం

— వడ్లమూడి దుర్గాంబ

తిరుపతి లడ్డు

— జి. సీతారామ

మాయలో మనిషి

— శివల జగన్నాధరావు

నరేష్ గాణ్ణి నాలుగు తన్ని వీడి లండ్ బాక్స్ వీడికి తెచ్చివ్వాను. ఇంకనరేష్ గాణ్ణి కూడా స్కూల్లో వివదూ వీడి జోలికిగానీ, వీడి లండ్ బాక్స్ దగ్గరికి గానీ రాజ్లే” అన్నాడు మోహన్ ఏడుస్తూన్న వివేక్ భుజం మీద అనునయంగా చెయ్యి వేస్తూ.

ప్రమీల క్షణం సేపు ఊరుకుంది.

తర్వాత అన్నది —

“ఇద్దరూ కాళ్ళల్లా, చేతులూ కడుక్కురండి. జంతుకా పెడతాను తిందురుగాని.”

మధనం

— జె.నవ్వర్లంబ

మాకీ నాన్నోర్డు

— కంచుమర్రి వెంకటేశ్వరరావు

ఆరు గజాల జీవితం

— ‘హాసన్’

కార్టూన్లు

ఒక్కొక్క కార్టూన్ రూ. 100/- చొప్పున ఈ క్రింది వారి కార్టూన్లు ఎంపికయ్యాయి.

- 1) టి.ఆర్. బాబు
- 2) వై. కరుణాకర్
- 3) శేఖర్
- 4) నందు (ఎ.సి.కె. గంగానందు)
- 5) బొబ్బిలి గౌతమ్
- 6) శారద
- 7) డి. గోపీకృష్ణ
- 8) జి.వి. (కె. బాలాజీ ఎరల్)
- 9) తన్నిరు వెంకటేశ్వర్లు
- 10) బి. శ్రీనివాస్

— ఎడిటర్

శ్రీ భార్య: బుంగమొహం పెట్టారు, కొత్తగా కొన్ని కేసు ఓడిపోయినట్లున్నదే?

ప్రీదరు: ఏదో కొత్తగా జరిగినట్టు వింత ప్రశ్న వేస్తావేమిటోయ్!

* * *

DAMA VENKAIAH ASSOCIATES

TAXES, INSURANCE & PENSION SERVICES

(T.I.P.S)

**140-14 Laburnum Avenue
Flushing, NY 11355**

(718) 762-7173, (718) 961-3654
(201) 463-0876

**Seminars on Taxes, Insurance & Pension Topics
CALL FOR CONVENIENT LOCATIONS**

COMPARE: WITH U.S. Life, Metropolitan, Prudential, N.Y. Life, Equitable, MONY, Travelers, John Hancock, etc.

Level premium (does not go up) cash value insurance—Insurance offered by Northwestern Mutual

Life Insurance Co. Home office: Milwaukee, Wis.

Rated #1 in Low Cost by A.M. Best's actual 20 year surrender cost index.

NOTICE: This is not a Universal life product—we do not recommend Universal life products.

EOL Plan Age	Insurance Amount	Premium	10th Year Cash Value*	20th Year Cash Value*
30	\$100,000	\$ 741	\$ 7,774	\$ 29,951
35	100,000	893	9,355	35,422
40	100,000	1,094	11,270	41,857
45	100,000	1,357	13,638	49,272
50	100,000	1,709	17,183	59,802
53	100,000	1,979	19,716	67,237
55	100,000	2,189	21,661	72,897
60	100,000	2,856	27,484	89,470
65	100,000	3,805	36,012	112,320

*Includes dividends which reflect current claim, expense, and investment experience and are not guarantees of future results.

NEW FIVE PAYMENT PLANS

Insurance Amount \$100,000			
EOL Plan		ACL Plan	
Age	Premium	Age	Premium
35	1,336	50	3,120
40	1,750	55	4,158
45	2,332	60	5,477

WE HAVE PLANS WITH EVEN LOWER PREMIUMS—CALL FOR RATES

**If you can find a truly less expensive policy
we will refund your premiums. Ask for details.**

**Northwestern
Mutual Life®**

The Quiet Company® Where actions speak
louder than words.

In this forum, Telugu Jyothi publishes 20 interesting questions on one particular subject and provides answers elsewhere in this issue.

This month's subject is RHINOCEROSES.

The rhino looks like a holdover from prehistoric times. Today the magnificently ugly rhino is on the verge of extinction. For the past 60 million years, rhinos of one form or other, have roamed the earth leisurely reproducing themselves, living to a ripe old age in peace with others of the wild. Hunting by man, especially over the last 100 years, almost brought them to extinction. Now for the questions .....

1. Which animal is considered as the predecessor of rhino?
2. How many species of rhinos are there in the world?
3. Are there any white rhinos?
4. Do rhinos have 1 or 2 or 3 horns? What is it composed of? What length?
5. Do the horns of rhinos have the mystical powers, they attribute to?
6. Can you estimate the price of the horn in open market?
7. How much a fully grown rhino weigh? Its height?
8. What is their life span? Are they nocturnal animals?
9. What is their general habitat? Do they go/sleep in different places?
10. Sight and Smell ... Which is better in rhinos?
11. Do rhinos kill humans?
12. What is the gestation period of rhino? How long do they nurse babies?
13. Does rhino have a horn at birth?
14. Does it walk, graze and run immediately after birth?
15. Does rhino feel more comfortable on land or in water?
16. Do rhinos travel as groups or as pairs?
17. Do rhinos prefer muddy water over clean water?
18. Amongst the mammals, which one is the closest relative of rhino?
19. Apart from zoos, which place on earth has the highest rhino population?
20. Which animal is the natural enemy of rhino?

Answers on page 37

Ram Kolluri CFP

A fee based portfolio manager, offers:

Objective investment advise
 Low-risk portfolios & competitive returns
 A strong & successful track record
 Suitable for pension plans & personal portfolios
 Free initial consultation & portfolio review

1-800-637-9955

Individual Asset Planning Corporation
 Registered Investment Advisors
 103 Carnegie Center, Suite 100
 Princeton, NJ 08540

UDUPI

Authentic Indian Vegetarian Cuisine
A Full Service Restaurant

1380 Oak Tree Road, Iselin/ N. Edison, NJ 08830
Tel: (908) 283-0303 / Fax: (908) 906-6608

Catering Plan For Only \$6.75 per person

(minimum 25) to include the following: (for a limited time only)

APPETIZERS

(Select One)

- Samosa (1)
- Mixed Pakora (2)
- Green Chilli Pakora (1)
- Idly (1)
- Medhu Vada (1)
- Sambhar or Green Chutney

MAIN COURSE CURRIES

(Select Two)

- Alu Mater
- Chana Masala (Chole)
- Alu Gobhi (seasonal)
- Bhindi Masala (seasonal)
- Mutter Paneer *
- Palak Paneer *
- Jal-Farezi
- Vegetable Korma
- Bengan Masala
- Malai Kofta
- Shahi Paneer *
- Rajma
- Dum Aloo

* 50¢ extra

VEGETABLE PULLAV & ROYAL DAL

INDIAN BREADS

(Select any combination -
One per person)

- Naan
- Plain Paratha
- Poori

DESSERTS

(Select One)

- Ras Malai (1)
- Gulab Jamun (1)
- Payasam / Kheer
- Gajar ka Halwa

MAKE YOUR OWN CUSTOM MENU (Per Person)

To the above price add:

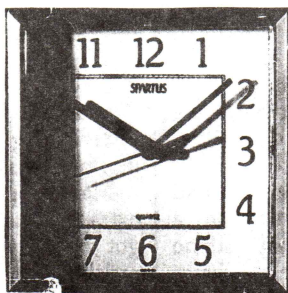
Additional Appetizer	65¢
Additional Curry	\$1.35
Additional Pancer Curry	\$1.85
Additional Desserts	65¢
Additional Bread	75¢

For Further details contact: Kusum Jain

- All Prices are based on Pick-Up at Udupi. Delivery is available upon request.
  - 50% advance and five (5) days notice required.
  - Addition or deletion is allowed three (3) days prior to pickup date only.
  - Jain Food is available without Onion & Garlic upon request.
  - Prices are subject to change without notice.
  - We also prepare Dosa or Uthappam at your premises.
- Rates: \$100 Setup charge
\$20/Hr for cook and help (Minimum 2 hrs.)
\$2.00 / Dosa or Uthappam

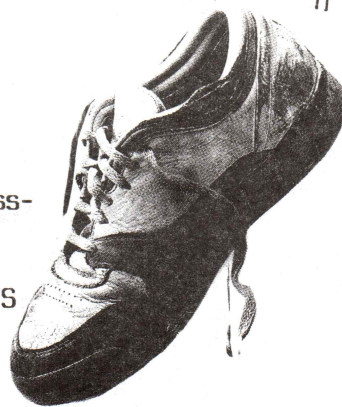

TEST TOUR MEMORY

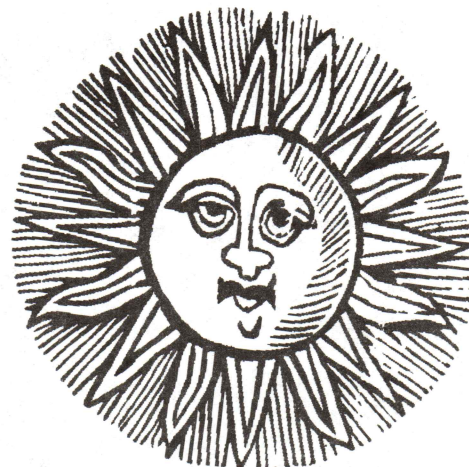
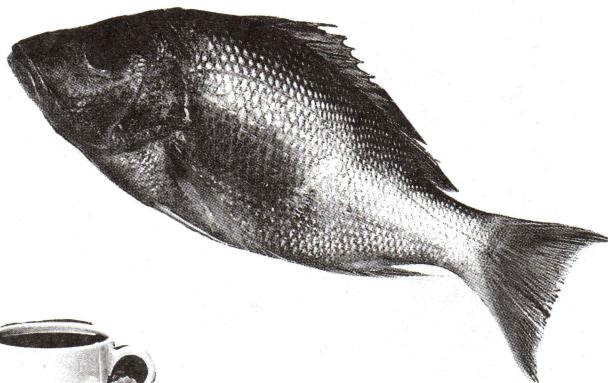
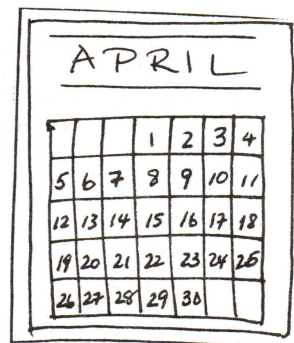
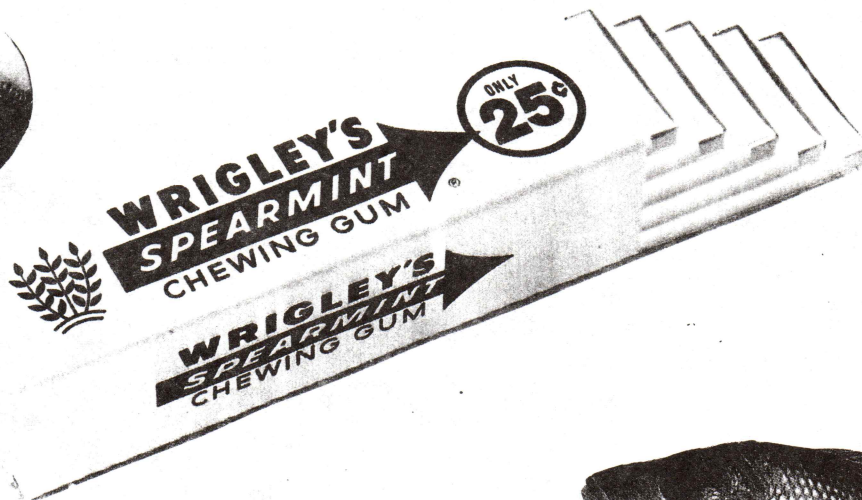
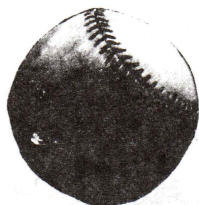

They say that after 25 years of age, one's ability to recall becomes less reliable. Test your own by studying these eleven pictures and store every possible detail. Give yourself three minutes and then answer the questions located elsewhere in this issue. YOU MAY NOT REFER BACK TO THE PICTURES ONCE YOU BEGIN THE QUESTIONS.

Good Luck.

Hint: Look for details.

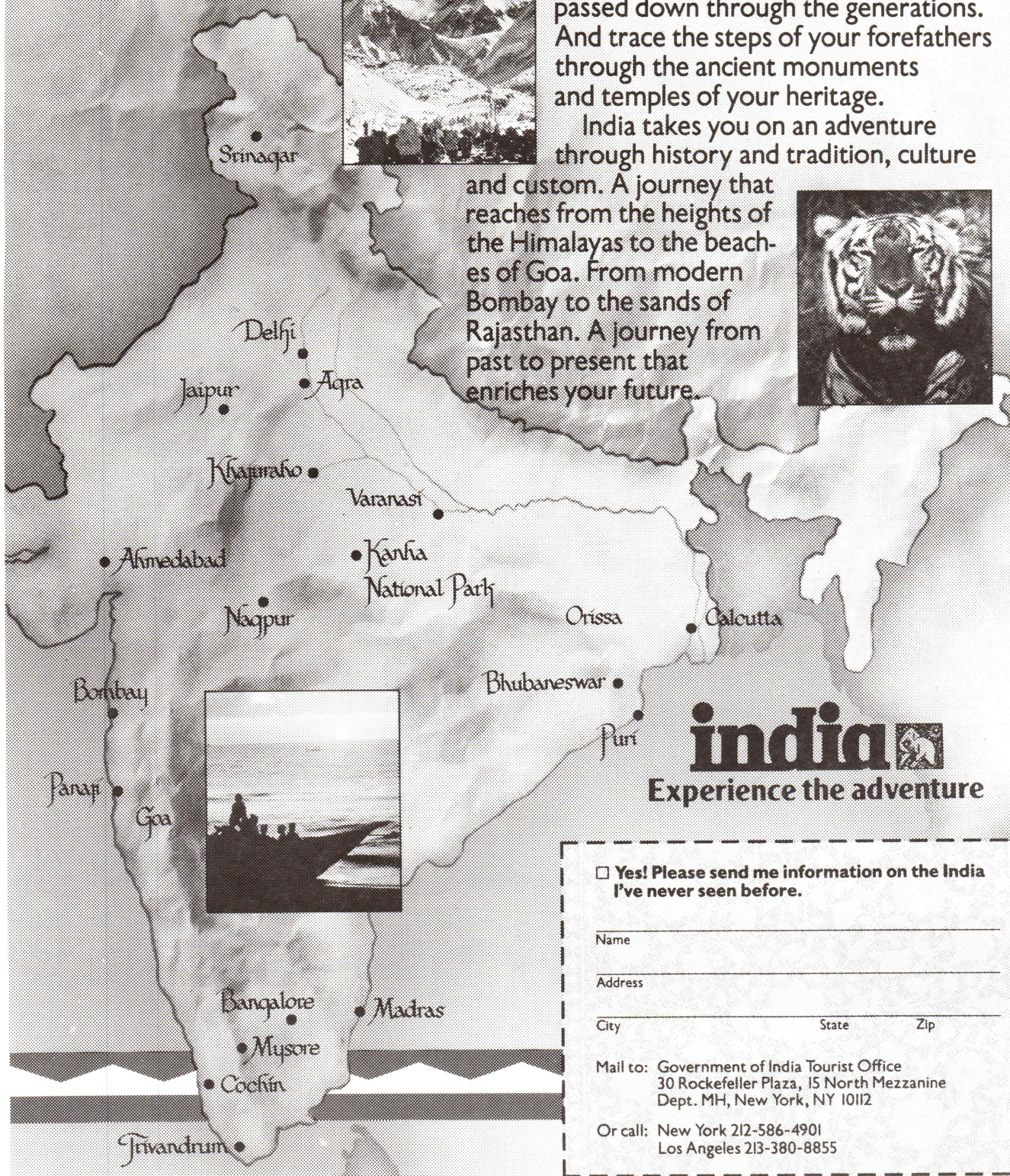

When you journey home, discover the India you've never seen.

India beckons you home with the promise of reunions and remembered places. It is a chance to visit the scenes of stories passed down through the generations. And trace the steps of your forefathers through the ancient monuments and temples of your heritage.

India takes you on an adventure through history and tradition, culture

and custom. A journey that reaches from the heights of the Himalayas to the beaches of Goa. From modern Bombay to the sands of Rajasthan. A journey from past to present that enriches your future.

india
Experience the adventure

☐ **Yes! Please send me information on the India I've never seen before.**

Name _____

Address _____

City _____

State _____

Zip _____

Mail to: Government of India Tourist Office
30 Rockefeller Plaza, 15 North Mezzanine
Dept. MH, New York, NY 10112

Or call: New York 212-586-4901
Los Angeles 213-380-8855

ఈ మధ్య అమెరికాలో నివశించే తెలుగువారి వద్ద నుండి, మన సమితి సభ్యుల నుండి ఎన్నో రచనలు, వ్యంగచిత్రములు ఎక్కువగా 13 వస్తున్నవి. తెలుగు జ్యోతి ధ్యేయము కూడా అదే. తెలుగు సాఫ్ట్‌వేర్, మన సమితి సభ్యుల సహకారములు కూడా కారణాలేమో! ఏదేమైనా పాఠకుల ఉత్సాహ, ప్రోత్సాహాలే జ్యోతికి బలమూ, చమురూనూ. తరువాతి పేజీలలో అన్నీ అమెరికా రచనలే. ఈ రచయితలకు కృతజ్ఞతలను చెబుతూ, మున్ముందు మరిన్ని రచనలను పంపగలరని ఆశిస్తూ ... సంపాదకులు, తెలుగు జ్యోతి.

సాహసి జీవితము (పాట)

ఊహల సడికే

సాహసి మనసూ

ఊయలలూగునటా హాయిగ పాడునటా

సాహసి జీవితమూ స్వప్న స్వావితమూ

భీరులు జంకే దారులలోనే

సాహసి సాగునటా

భీష్మ నిశావృత కంటక సీమల

ఒంటరి తెంపరియై సాహసి రేగునట

..సాహసి జీవితమూ..

సాహసి మనసొక స్వప్నద్వీపం

రేగిన కలలే సాహసి జీవం

ఆకలిలోనూ చీకటిలోనూ కలయే చుక్కానీ

ఆతని మదినేలే రాణి సాహసి ఊహల మాగాణి

..సాహసి జీవితమూ..

తలపులు పండే విరితోటలలో

తాళిమి ఎరిగిన కర్మ తపస్వి

జడినీ సుడినీ తలపడి నిలిచే వేయూడల మర్రి

వెతలకు వెన్నీయడు గాన

సాహసి లోకానికి వెర్రి

..సాహసి జీవితమూ..

—కనక ప్రసాద్

Clemson, SC

బాలా త్రిపుర సుందరీ!

కర్రా కామేశ్వరి, Mahwah, NJ

నిన్నే నమ్ముకొంటేమమ్మా

మేము నీ వారమమ్మా

మము విడనాడ వలదమ్మా

ఓ బాలా త్రిపురసుందరీ!

ఓ లలితాదేవీ!! ..నిన్నే..

తృప్తము, కోరికలు తీర్చ

వేధించమమ్మా

మము విడనాడవలదమ్మా

ఓ బాలా త్రిపురసుందరీ!

కానరావా ఒకసారి

కరుణ లేదా మా పైన

ఇంత కఠినము వలదమ్మా

దయతోటి జూడుమమ్మా

అజ్ఞానులమూ మేమమ్మా ..నిన్నే..

ఏజీపు వారింట్లో వెలసినా మాయమ్మా

రామలింగేశ్వరుని పట్టుపు రాణివె

రాజిల్లు చుంటివి రాజ్యలక్ష్మీవై!!

..నిన్నే..

*****

అమెరికాంధ్రుడు

మళ్ళీ పెళ్ళి

ఇందిర, Suffern, NY

బొత్తిగా సత్తెకాలంలో

జరిగిపోయింది మన పెళ్ళి

ముసలాళ్ళ మొక్కుబళ్ళు

చెల్లుబడికి తిరుపత్తెళ్ళి

అదే అనేసుకున్నాంగా

మన హనీమూనని -

ఈ మధ్య ఒక్కో జంట

చేసుకున్నారంట

రెండేసి,

మూడేసి పెళ్ళిళ్ళు

ఒకే వీకెండులోనో,

ఒక మాసంలోనో

"కల్నాల్లేకుండా"... నంట

జడ వీసాలకోసమంట!

హవాయిలో

ఏ మావి ఐలండుకో

కరేబియన్‌లో

సెయింట్ మార్టిన్ కో

మనం కూడా వెళదాం

హనీమూన్‌కు మళ్ళా

"మళ్ళీ పెళ్ళి" చేసుకుందాం పిల్లా!

*****

ఓ చిన్న గమనిక:

క్రాపు వీసాలింకా

అంత పాపులర్

అయినట్లు

వినికిడి లేదెంకా!

To Murali

"HAPPY ANNIVERSARY"

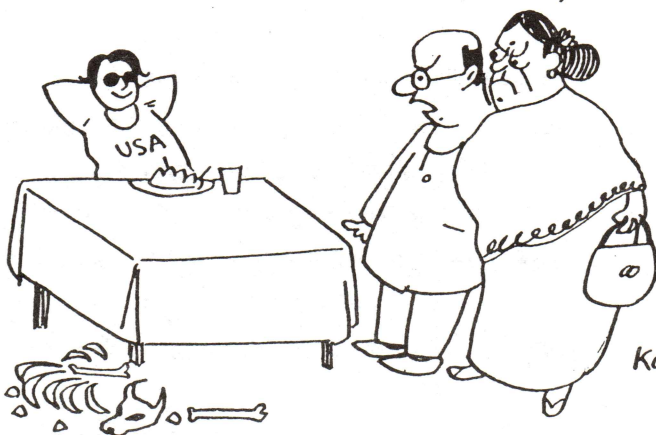
భర్త: నేనప్పుడూ పనికిరాని వస్తువులు కొంటావని దెప్పిపాడుస్తావు, నేను కొన్నవాటిల్లో పనికిరానిదేదో చెప్ప?

భార్య: మీరు మనీ పర్చు ఎందుకొన్నట్లు? ఎప్పుడు నేను వెదికినా పావలా అయినా వుండదు.

ఎంత అమెరికాలో అలవాటమతే మాత్రం

మేం తగుండా చూసి తిన్నాం నోసుకు

లేనిస్తానటయ్యా అల్లుడుగారూ?

Kanaka Prasad

ఎవడండి వాడు?

అమెరికాలో వుండిపోయిన తెలుగు తండ్రా ?
లేక భర్తయను పదమునకు భరియించువాడు
అని పరమార్థముచెప్పే త్రిలింగదేశపునారీభర్త?
ఎవడైతేనే పాపంవాడు బహూపధారి
వాడికిదే నా శతకోటి జోహార్లు !

ఏమండి కొంచెం లాండి చేసేయండి అని
ఆఫీసునుంచే కొంచెం అదాయంపు మరికొంచెం
అర్థంపుతో పాటు మూడుముద్దులు
బెరిఫోన్లనే శ్రీమతి పడేస్తే , ఆకిస్సులకితకితలక
బెనైపోయివాడు బండెడు బట్టలుపుతికేసిన నాడు
వాడపుడు పెద్ద చాకలి పద్దయ్య రూపధారి !

మీరు యింట్లోనవున్నారగా అంట్లన్నీతోమేయండి
లేకుంటే మమ్మీ కోప్పడుతుంది అని తన కన్న కూతురు
భయపెట్టి కాలేజీకి కంగారుగా వెళ్ళిపోయిన నాడు
వంటసామాన్లకు నిగనిగలు పట్టించినపుడు
అమ్మగోరికి జడిసే పనిమనిషి లచ్చి గాడు వాడు !

ఫ్రండు (గర్ల్?) యింట్లో వుండిపోయానండి ఏకవ్
చెయ్యండి అని ప్రతీశుక్రవారం అర్ధరాత్రి విధి తప్పకుండా
తడబడుచూ(!) మమ్మీగారాల కొడుకు ఫోన్లు చేసినపుడు
హడావుడిగా పెట్రోలు బండిని తోలే కన్నకొడుక్క
కడునమ్మకమయిన నేర్పరి కారు డ్రైవరు గాడు !

అరుగో అతిథులు వచ్చేవేళయింది వంటంకా కాలేదు,
శెలవుల్లో పిల్లలకేం పనిచెపుతాలెండి మీరేకాస్త
బాతరూమ్లు శుభ్రంచేసెద్దరూ అని భార్యమణి
బుంగమూతితో బతిమాలినపుడు స్నానాలగదిని మెరుగులు
దిద్దిన గారవప్రదమైన అమెరికా పాకీపనవాడు వాడు !

వాళ్ళందరూ వచ్చేలోపున కుర్చీకాళ్ళు దిగ్గోట్టి
ఆ డోర్కర్తెన్లు కుట్టి కట్టమనపుడు వాడపుడు
వడ్రంగిమెత్రి కమ్ బైలర్రూముడా వాడు
లేక
టేబుల్లైటు వెలగడంలేదండి కాస్తమాడండి అంటే
కమ్మరి కుమ్మరి అవతారమెత్తక పోయినా
కర్రంటుమెత్రిగా వెలిగిపోయే వెర్రిబాగులవాడండి
వాడు !

ముందుడోర్ బెల్ మోగిందండోయ్ చచ్చ గార్చెజ్
కంపునస్తుందండి గారాజ్డోర్లోంచి కాస్తపారెద్దురు అని
ముస్తాబయిన శ్రీమతి ఆఖరిక్షణంలో పురమాయిస్తే
దొడ్డివైపునుంచి చెత్తపట్టు కళ్ళె యెట్టిగాడు వాడు !

పతిదేవా డ్యమించండి అని మొదట్లోలంపలేసుకుని
నలుగుర్లో మాశ్రమే "మీరు"కు మారుగా "పేరు" తో
పుత్తుత్తినే పిలుస్తా అని నాలుక నోట్లో గుండ్రంగా తిప్పి
కంగారు పడకండి అని హమాయిచ్చి
యిప్పుడు బాసను మరిచిన భార్య, బొడ్డుకోసి
పేరుపెట్టినట్టుగా పొట్టిపేరుతోయిల్లు అదిరెట్టట్టు
ఎల్లప్పుడూ పెడబొబ్బలు పెడుతుంటే -
యిచ్చినమాట మరచితివా నెచ్చెరీ అని నిలదీసి నపుడు
అరేయ్ ఒరేయ్ అనియింకా అననందుకు
సంతోషించు యూసిల్లీ అని గోముగా
వెళ్ళాం ఓగిల్లిగిల్లినపుడు అదేమహాప్రసాదమని
అపురూపంగామరిసిపోతున్న అల్పసంతోషవక్రవర్తండి
పాపం పేదప్రేమపూజారండి వాడు !

మొన్న మీరు పెట్టిన పోపు అపార్ట్మెంట్కాస్టంక్కున
ఘుమ ఘుమ లాడించిందండి, మిచికెనోర్స్
మాఅమెరికన్ గెప్పులు బెప్పు అన్నారండి నన్ను నమ్మండి
అని తనని వుబ్బేసి వంటపబ్బం గడుపుకునే గడుసరి
భార్యమాలలకుపత్తికొట్టి, తను నలుణ్ణో భీముణ్ణో
అనుకొని లుంగీబిగించి చెమటలు కక్కుకుంటూ
అడపాతడపా చేతులు కాల్చుకునే వంటలక్క రూపసి,
అమాయకసామ్రాట్టండి వాడు
నవ్వుచూ సవ్యసాచిలా చకచకా అన్ని పనులు చేసే
అమెరికాతెలుగింటివంటింట్లో వెలిగే
"ట్యూబ్లైటు" గాడండి మావాడు !

అమెరికాలోని తెలుగు కుటుంబరావుగాడు
రంగనాయకమ్మ గారి స్వీట్ హోమ్ లోని బుచ్చిబాబువాడు !
వాడి ఎచిత్ర కమనీయ భాధల గాధావళి
నవరసంబు లాలుకు స్నేహభరిత ప్రేమావళి !
వాడి చమత్కార జీవనగమనం లోని ఆనందం
నీపని సువ్యుచేసుకోవడంలో తప్పులేదోయ్ అన్న
సూత్రంలోనే దాగుందరా అంటాడు మర్నం !!!

(14 వ పేజీ చదువాయి)

[వెళ్ళాం ఆఫీసు నుంచి వచ్చేవరకు పచ్చిమంచినీళ్ళయినా ముట్టని -
(సతీభక్తి? చచ్చ పట్టుకోడానికి బద్ధకం !)

అమెరికావచ్చినా, అత్రవారింట్లో వున్న కొత్తమనుగుడుపు పెళ్ళికొడుకుల్లా
పట్టమంచందిగని వరల్డ్ బెస్టు బద్ధకిష్టుల్ని భరిస్తున్న భార్యమణుల్లారా
మోకివే నా నమోవాక్కములు !

సంకర (తెలుగు - అమెరికా) సంస్కృతుల్లో పెరుగుతున్న పిల్లలమధ్యన నలుగుతున్న ఓ
తెలుగు తల్లుల్లారా, భూదేవంత ఓరిమివున్న అమెరికాలోని ఆంధ్రాఅమ్మల్లారా - మోకివే
నా జేజేలు !

ఆ తెలుగు మొగుళ్ళ ఆరళ్ళ మీద -

ఇండియాతండ్రులు కన్న పిల్లల అల్లర్ల మీద -

అర్జంటుగా ప్లేటు మార్చి మరోవచనకవిత రాసేస్తున్నా !

ఆశీస్సులు అందించండి ఆత్మతతో ఎదురుచూడండి

కుళ్ళుమొగుడు గాళ్ళు ఆ సంచిక చివేయకుండా చూడండి !

- విప్రుళ్ళ సూర్యప్రకాశరావు

మార్గనటవున్, వెస్ట్ వర్జీనియా]

For the Information to All The Telugus in North America

An Opinion

All of us have been watching some funny developments in the Telugu Community in the recent past...culminated in an unpleasant and unhealthy atmosphere of division and disunity...Forces of division....are working overtime to widen the gulf not only among the adults, but also in the tender minds of many kids... all of us have to be reasonable and responsible and in the larger interests of the Telugu Community, have to adhere to acceptable forms of decency, dignity, discipline and decorum....not indulge in permanent competition in the Telugu community, there are alternatives to serve the community....The World Telugu Conference in July 1993 is a point in question....the whole world is passing thru bad times financially and conducting such a conference in this hour of crisis can best be termed as an excessively expensive extravaganza. In spite of this, if the conference has to be conducted, the best place is Hyderabad,..... There are many advantages to both Andhra Pradesh and India...large number of Telugus can participate.... artisans, poets, writers, artists in dire financial straits can be felicitated....stage and cine artistes can have the opportunity of participating...Hungry and starving handloom weavers and other artisans - have the opportunity of selling their merchandise....Guidance to students for admission to US universities,....Technology Transfer, Consultancy and tie-up opportunities for future projects for NRIs....Our motherland can earn foreign exchange...Govt. of India can be requested to give credit to Andhra Pradesh for the foreign exchange to be earned...Our kids can have a greater exposure to Telugu Culture,...Approx. 500 Telugu persons can have direct and indirect employment....These are a few benefits I can visualise and there may be many more...there are many who think Hyderabad is the ideal location..can be conducted successfully in 1/6th of the outlay...I and my friends are ready to discuss and help...if interested.....

- Mahesh Ammanamanchi, 136-30 Sanford Av. #1E,
Flushing, NY 11355. January 14, 1992

(The above is a condensed version..Full text can be obtained from the writer.....Editor, Telugu Jyothi)

ప్రేమ

ప్రేమ

అది ఒక నిధి

చాలా అమూల్యమైనది

అందరికీ అందనిది

ప్రేమ

అది ఒక కోరిక

రెండు మనసుల కలయిక

ఒకే దారిన సాగే నడక

ప్రేమ

అది ఒక అందం

వీడని బంధం

తెలియని ఆనందం

ప్రేమ

అది ఒక గాలి మేడై

గెలుపుతో అనురాగమయి

ఓటమిలో త్యాగమయి

ప్రేమ

అది ఒక ఆశయం

నెరవేరితే జీవితం

అవుతుంది సుఖమయం

ప్రేమ

అది అంతులేని సంతోషమా

అవును హృదయమా

ఇది నిజం ప్రియతమా!

..... - "జయసుధ"

For Valentine's Day

దీక్షా

శ్రీ మూర్తి భావరాజు గారికి,

నమస్కారములు.-----

అమెరికాలో వున్న తెలుగు సంతతికి ప్రత్యేక-
ముగా న్యూజెర్సీలో నివశించే తెలుగు వారికి
మీరు చేయుచున్న సేవ అభినందనీయము. ది
తెలుగు ఫ్రెన్డ్స్ ఆర్గ్స్ సొసైటీకి అధ్యక్షు-
నిగా అనేక సాహిత్య సంగీత కార్యక్రమములు
విర్వాటు చేసి యువతరమునకు ఉత్తేజము
కలిగించుట మాకు చాలా ఆనందము కలి-
గించినది. భగవదనుగ్రహము వలన మీ ఆధ్య-
క్షములో ది తెలుగు ఫ్రెన్డ్స్ ఆర్గ్స్ సొసైటీ
దినదినాభివృద్ధి చెంది అన్ని రంగాలలోను
సేవలు అందించగలదని భావిస్తూ
శుభాకాంక్షలతో....

Jan 9, 1992

చా.వేం. రమణమూర్తి

Hyderabad - 44

A Message From The Bank Non-Resident Indians Like To Call Their Own....

Watch Your NRI Deposits In India Grow Fast With Our Highly Competitive Interest Rates!

EARN:

**Upto 17.92% Per Annum On Your
Non-Resident Rupee (NRE) Deposits**
(Yield for a 5-year deposit with reinvestment plan)

**Upto 11.34% Per Annum On Foreign Currency
Non-Resident (FCNR) Deposits**
(Yield for a 3-year deposit with reinvestment plan)

Your Deposits Are:

REPATRIABLE.

FREE of income tax and wealth tax in India.

FREE of gift tax for gifts to close relatives.

With our **Personalized Service** we can provide you with details on many more attractive schemes to suit your particular needs. Just contact any of our nearest overseas branches, or one of the 1900 branches in India.

Current Effective FCNR Rates (in US\$)

PERIOD	SIMPLE INTEREST	EFFECTIVE ANNUAL YIELD
6 Months	9.50%	9.50%
1 Year	9.75%	9.99%
2 Years	10.00%	10.77%
3 Years	10.00%	11.34%

बैंक ऑफ़ इंडिया
(भारत सरकार का उपक्रम)

Bank of India

(Government of India Undertaking)

HEAD OFFICE: Express Towers, Nariman Point, Bombay 400021, India

NEW YORK BRANCH: 277 Park Avenue, New York, NY 10172 • (212) 753-6100

SAN FRANCISCO AGENCY: 555 California Street, Suite #4444, San Francisco, CA 94104 • (415) 956-6326

WEST INDIES BRANCH: P.O. Box 694, Grand Cayman, Cayman Islands, West Indies

FOR FDIC INSURED LOCAL DEPOSITS & NON-RESIDENT INDIAN DEPOSITS

PLEASE CALL OUR TOLL-FREE NO: 1-800-232-2828

FIND OUT WHAT YOU SHOULD KNOW ABOUT MONEY MANAGERS. INCLUDING WHETHER YOU NEED ONE.

Investment decisions have become more complex and more people are looking to improve the return on their investments by seeking the expertise of professional money managers.

But how do you know if you need one? How do you choose the right one? And then how do you monitor their performance?

These questions and many more are answered in Shearson Lehman Brothers' special report on professional portfolio management.

Since 1973, our Consulting Services Division has advised thousands of investors. And referred over \$50 billion of their assets to professional portfolio managers.

So if you have a portfolio of \$50,000 to \$50 million, call for our valuable new report.

**SHEARSON
LEHMAN
BROTHERS**

CALL: 1-800-457-5646
FOR OUR SPECIAL REPORT ON MONEY MANAGERS

ఐన్‌ష్టైన్‌నియన్ యాత్రికుడు

పి.వి.జి

ఇంటర్‌స్టేట్ రెండునాళికలై
అటోమోబైల్ తటపటాయించింది.
కరక్టయిన ఎక్స్‌ప్రెస్ ఏదో
రోడ్‌మేప్ నిర్వచించలేదు.

బయలుదేరిన కోఆర్డినేట్లు
మరచిపోయిన జైరోస్కోపులతో
రాకెట్టు ముందుకు సాగిపోయి
ఎగిరిపోతోంది గగనసిమలో.

హఠాత్తుగా ఆగిన జీవితచక్రం
అకాశాన్ని బద్దలుగొట్టిన పిడుగుని
అకర్షించుకుని ఆరగించింది.
చక్రపు ఆకుల పొడవులుమారి
వంకరపోయెను అకారం.

సురగలుకక్కుకుంటూ
పొద్ది పొరలి పొంగుతూ
ప్రవహించే ప్రవాహంలో
దిక్కుల దశలెరుగక
తనవేగం తెలియని నావలో
చుక్కానివలె పరిభ్రమణం.

భౌతికదేహం
దేశాంతరప్రవాసం
మానసప్రవృత్తి
గతచరిత్రతో బంధం
సంస్కృతుల సమ్మిళిత
ప్రవాహాల వరదల్లో
ములిగి తేలుతోంది ఆత్మ.

చెట్లు, చేమలు
లాంతరు స్తంభాలు
రోడ్డు పక్క నిలబడ్డ
మనుషులు మేడలు
కుదించుకు పరుగెత్తుకు
పోతున్నాయి

వెనుకనున్న లోకంలోకి
నన్నుతరుముకుంటూవచ్చే
కాలమహాబిలంలోకి.

దూరాన సూక్ష్మకణాలుగా
ప్రత్యక్షమై
ఇంతింతై, అంతంతై,
పెరిగి పెద్దవస్తువై
నాకోసం మక్కువతో
నన్నుచేరేవన్నీ
తరిగిపోయి, అరిగిపోయి
నావెనుకనున్న లోకంలోకి
కరిగిపోయి కలిసిపోతున్నాయి.

కాలప్రవాహంలో
అంగలేసుకుంటూపోయే
నాచిన్న భౌతికప్రపంచం వైపు
భవిష్యత్తు పరుగెత్తుకు వస్తోంది.
పారిపోతోంది భూతకాలం
రేర్‌మ్యామిర్రలోకి.
నాచిన్నమోటరుకారుకి
పార్కింగు స్పేసు ఎక్కడ?

పరుగెత్తని స్పేస్ వేదని
గేలక్సీలు ఘోషిస్తున్నాయి.
అతులేని అగాధాలచుట్టూ
ప్రాకులాడుతున్న ప్రదేశమే
మనముంటున్న ప్రపంచమని
గ్రహించిన కాంతికణాలు
వళ్లు చాచుకు వెల్లకిలాపడి
నిట్టూర్పులు విడుస్తున్నాయి.
" అనంతమగు స్పేసంతా
నీకు తెలియని రహస్యంగా
నీలోనే లీనమయి
నిన్ను మభ్యపెడుతోందని"
రోదసి నన్నుదూసుకుంటూ
పక్కన జేరి వెక్కిరించింది.

కళ్లపడ్డ ప్రతివస్తువు
ఎదుటనున్న నిజమని
కళ్లుమూసి చూసినదంతా
కలలోలాంటి కల్పనని
నేనేకాదు నావాళ్లందరూ
నమ్మిన మామూలు ధర్మం.

మనకళ్లకు వెలుగిచ్చే
వివిధ కాంతి కణాలన్నీ
ఒకనాటివి కావని
ఒక్కచోటివికావని
రకరకాల భాషలలో
అవితెచ్చే సమాచారం
వివిధగతుల మార్పుచెంది
మభ్యపెట్టు మనల్నిని
నేను పుట్టకపూర్వమే
లోకానికి తెలుసట.

రకరకాల యంత్రాలతో
టెలిస్కోపులెన్నోకట్టి
విశ్వమంత పరికించి
నేను తీసిన ఫోటోలన్నీ
ఈ నాటివి కావని
పాతకాలపు దృశ్యాలెన్నో
చరిత్రలో పేజీల్లా
అతుక్కుపోయిన బొమ్మలని
హెచ్చరించారు ప్రాజ్ఞలు.

నేడుకన్న మధురస్వప్నం
మొన్నటికలలోగన్నకలని
నేడు విన్నకోకిల కంఠం
నిన్నటి పాటకి గానమని
నేడు నన్ను ప్రేమించిన సౌందర్యం
క్రిందటి జన్మలోనిదని
నేడు నేను పూజించిన విష్ణువు
ఇదివరకటి పరమాత్ముడని
తెలిసి ఎలా సాగడం?

ఆరుద్ర - " సాహిత్యమే జీవితము - జీవితమే సాహిత్యము "

- పార్వతి, Passaic, NJ

(2)

ఆచరణలో ఆరుద్ర

తల్లిదండ్రులు కుల భేదాలు పాటించినపుడు చిన్నవయసులోనే ఆరుద్ర చాలా బాధపడేవారు. కవిత్వం చెప్పే కవి చెప్పిన దాన్ని ఆచరించాలను నియమం ఎక్కడా లేదు. కాని చెప్పిన దానిని ఆచరించిన కొద్దిమంది కవులలో ఆరుద్ర ఒకరు. కరవు రక్కసి విలయతాండవం చేస్తున్న రోజులలో, తిండిగింజలు నల్లవ్యాపారులు దాచేస్తున్న పుడు, గంటల తరబడి బియ్యం కొట్టు దగ్గర నిలబడి పార్టీ జెండా క్రింద పని చేసారు. "వాక్కు పరిశుద్ధమయేది ఆచరణలోనే కదా!"

రెండవ ప్రపంచయుద్ధం 1939 లో ప్రారంభమయింది. సుమారు 17 ఏండ్ల వయసులోనే (1942) ఆరుద్ర సాహిత్యానికి వ్యతిరేకంగా సాయుధ సైన్యంలో చరారు. ఫ్రెంచ్ గన్లు, బ్రిష్ గన్లు ఉపయోగించడం నేర్చుకొన్నారు. యుద్ధం తప్పనిసరి అయినపుడు సమిధల అవసరం చాల ఉంటుంది.

"ఇది మహాభయం, కావాలి! కావాలి, సమిధలు కావాలి" అని ఎలుగైత చాలారు. యూరప్ లోను, జపాన్ మీద ప్రజాభ్యుదయంలో విజయం సాధించిన తర్వాత ఆరుద్ర మద్రాస్ చేరుకున్నారు. 1948 లో చా.సో గారి ప్రోత్సాహంతో అభ్యుదయ రచయితల సంఘంలో సభ్యత్వం తీసికొన్నారు.

త్వమేవా2హమ్ - పరిశీలన

యత్రాక్షణ్యబోవా

తమర్ల ముపసర్జనీకృత స్వార్థే

వ్యక్త: కావ్య విశేష:

స ధ్వనితి సూరిభి: కథత:

ప్రాచీనాలంకారికులు కావ్యలక్షణాన్నింటిలో ధ్వనికి ఉన్నత స్థానమిచ్చారు. విషయాన్ని వాచ్యంగా వెల్లడి చేయకుండా ధ్వనిపజయడం ఉత్తమ కావ్యలక్షణం. అలంకారాలు, ప్రతీకలు ధ్వనికి ఉపకరణాలు. ప్రాచీన కావ్యలక్షణాలు దేశకాల పరిస్థితుల దృష్ట్యా కొన్ని పరాస్థమయినా, కొన్ని వెలుగులో ఉన్నా, ధ్వని లక్షణం మాత్రము ఏ కాలంలో నయినా అగ్రతాంబూలం అందుకుంటూనే ఉంటుంది.

ఆరుద్ర రచించిన 'త్వమేవా2హమ్' ధ్వని ప్రధానమయిన కావ్యము. ఇందలి వస్తువు 'తెలంగాణా పోరాటం'. కాని ఈ విషయం ఎక్కడా వాచ్యంగా చెప్పబడలేదు. ప్రతీకల సాయంతో మనం అర్థం చేసుకొనవచ్చును. తెలంగాణా పోరాటం కావ్య రచనా కాలానికి ప్రస్తుత ఇతివృత్తమయిన నిరంతర యాత్రీకుడయిన కాలమే అసలు ఇతివృత్తం. కాల ప్రవాహాన్ని తాత్విక ముద్రలో సందర్శిస్తున్నా కవి ప్రతి మనిషి జీవితాన్ని 'నీవే నేను' అంటూ లోతుగా పరిశీలిస్తున్నారు.

ఈ కావ్యం మొదలు 'అవాహన' లో 'ఎందులోంచి ఎప్పుడు, ఎలాగ పుట్టింది కాలం; కాలం ఒక తెలిని ప్రశ్న' అయినా,

మేధోగత నాతికలో కలాన్ని పోసి

పాటకట్టి

కరిగిపోయిన క్షణాలు పట్టుకొస్తాను.

రానున్న కాలంలో విషఫుడియల

గుండియల వల్ల

ప్రమాదం లేకుండా చేస్తాను.

కాలాన్ని మీకు బానిసగా చేస్తాను

భూతల స్వర్గానికి తలుపులు తీస్తాను

అంటూ సూత్రధారునిలా కావ్య వస్తువుని ధ్వనించారు. ఇందు నీటి గడియారం, ఇసుక గడియారం, పెద్దముల్లు, చిన్న ముల్లు, సెకండ్లు, పెండ్లులం, అలారం, కీ, మొదలగు కాల సంకేతాలు గ్రహించారు. ధనిక, మధ్యతరగతి, శ్రామిక వర్గాలను పై సంకేతాలకు సమన్వయించి, ప్రధానంగా తెలంగాణా పోరాటాన్ని కవి ఆవేదనతో

చిత్రించారు. కావ్యం మొత్తం పరిశీలిస్తే తెలంగాణ పోరాటం ఒక ఘట్టంగా ఆదికాలం నుండి జరుగు వర్గ సంఘర్షణ, రానున్న కాలంలో సమ సమాజ స్థాపన దృశిస్తున్నాయి.

1948 జూలై 10న కృష్ణాపత్రికలో 'రజాకార్లచే చెరచబడ్డ స్త్రీ కథనం' అను వార్త ప్రచురించబడినది. ఒక స్త్రీ అపుడపుడు రైలులో ప్రయాణం చేస్తూ, బట్టలు విప్పి, నగ్నంగా నిలబడుతుంటే, అదేమని అడిగిన వారితో " నాకా సిగ్గు! నా స్త్రీత్వం ఎప్పుడో పోయింది. నేను కాదు. మీరే సిగ్గుపడాలి " అంటూ ఆమె రేపుతున్న సంచలనం స్వయంగా చూసిన వ్యక్తి పంపిన రిపోర్టు ఆరుద్ర చదివారు. అనంతరం ఈ త్వమేవా హమ్ కావ్యరచన చేసారు.

ఆ స్త్రీని రజాకార్లు వారం రోజులు నగ్నంగా చెట్టుకి కట్టేసారు. వారు పైశాచికంగా ఆమెను హింసించిన తీరు హృదయవిదారకం. ఆ స్త్రీ ఒక్కటే కాదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలోని స్త్రీలందరి పరిస్థితి ఇంతే. కార్మికులు, బడుగువర్గాల వారు, మధ్యతరగతి ప్రజలు - వీరంతా భూస్వాముల, దేశముఖ్ల, నిజాం రజాకారుల ఉక్కు పిడికిట్లో నలిగిన వారే. తెలంగాణా పోరాటంలో మొత్తం నాలుగువేల మంది ప్రాణాలు కోల్పోయారు. గర్భిణీ స్త్రీలు, పచ్చి బాలింతలు, పసి బాలికలు చెరచబడ్డారు. పుల్లెపల్లి మొదలగు గ్రామాల్లో ప్రజలపై గుర్రపుస్వారి చేసారు. లారీల వెనుక మనుషుల్ని కట్టి లారీలను తోలించారు. మందు గుండ్ల బారికి గురి అయిన వారి లెక్కలేదు. సజీవదహనాలు అతి సామాన్యం. సామాన్యుల దుస్థితి ఇట్లుండగా, ఇక తిరుగుబాటుదార్లను హింసించేవత్తతి చెప్పనలవికాదు. ఆ ప్రాంతాలు అన్నీ శవాలతో, శరీర మాంసపు ముక్కలతో, మానభంగం జరిగిన స్త్రీలతో, అస్తవ్యస్తంగా ఉండేది. ప్రజలు ఆందోళనతో, నిర్వేద విషాదాలతో, ఘోరమయిన పరిస్థితిలో ఉండేవారు. మానవత్వం మచ్చుకైన కనిపించని ఆ మారణ హోమం హృదయవిదారకం. ఈ పరిస్థితిని ఆరుద్ర తన గేయంలో వ్యక్తం చేసినతీరు:

బ్రెయిన్ లో బ్రెన్ గన్

రెయిన్ లా ఆలోచనల బ్రెయిన్

స్పెన్ లో కాక్ట్ లో స్పెయిన్

గ్లామీ తిమిరాలు చెరిషించి

సైలాన్ మనల్ని చెరిషించినపుడు

నిర్వేద పవనాలు వర్షించు

.....

చెల్లు చిట్టెలుకలు

చెయ్యునలో మగాళ్ళు

చెరచబడ్డ ఆడవాళ్ళు

చెదపురుగులు

మదమెక్కిన సోల్దర్లు

.....

చెల్లు, చిట్టెలుకలు

చిన్న చిన్న చీమలు

బలవంతమైన సర్పం

బ్రెన్ గన్లు, స్పెన్ గన్లు ఉపయోగించడం, వాటి తీవ్రత ఆరుద్రకు తెలుసు. తెలంగాణా పోరాటంలో ప్రజల కష్టాలు వినిన కవి ఆవేదనా భావ సంచారంలో బ్రెన్ గన్లు మోగుతున్నాయి. ఒకసారి బ్రిగ్గర్ నొక్కితే అప్రయత్నంగా అనేక మందుగుళ్ళను వదల గలిగిన తుపాకీలు అవి. ఆ గన్ ఆరుద్ర మెదడులో గుళ్ళ వర్షం కురిపిస్తున్నది. వర్షంలా ముసరిన ఆలోచనల రైలు దూసుకుపోతున్నది. ఆ ప్రజల పై జరిగే పైశాచిక కృత్యాలు వెన్నులో 'స్పానిష్' సివిల్ వార్ ని గుర్తుకి తెస్తున్నది. అదే 'స్పెన్ లో కాక్ట్ లో స్పెయిన్'. నిజాం సైతాను ప్రజల్ని పీడిస్తున్నది. అందువలన అంతట నిర్వేదనా పవనాలు వీస్తున్నాయి. ఇక్కడ నిర్వేదన గాలితో పోల్చబడినది. అంటే గాలిలా నిర్వేదన లేని ప్రాంతం లేదు. ఇందులో చెల్లు, చిట్టెలుకలు తెలంగాణా

ప్రాంతపు మగవారు, ఆడవారు. మగవాళ్ళు చెయిన్స్లో బంధించబడి ఉన్నారు. ఆడవారు అమానుషత్వానికి బలి అవుతున్నారు. ఇక నిజాం సైతాను నియమించిన సైనికులు మదమెక్కిన చెదపురుగులై వ్యవస్థను సమూలంగా నాశనం చేస్తున్నారు. ఈ భయంకర పరిస్థితిలో కవి ఊహిస్తున్న ఆశాకిరణం చీమల్లాంటి తెలంగాణా ప్రజలు. వీరు చిన్న చీమలైనా, 'బలవంతమైన సర్పము చలి చీమల చేత చిక్కి చావడం సుమతీ!' అన్నట్లు విషసర్పమయిన నిజాం నవాబుని హతమార్చాలి.

నిజాం అదే జరిగింది. అట్టడుగు వర్గం, మధ్యతరగతి వర్గం కలిసి తిరగబడి, నిజాం రజాకార్లను ఎదిరించింది. హైదరాబాదులో జరిగిన పోలీసు చర్య వలన కూడ తెలంగాణా ప్రజలకు పూర్తి స్వేచ్ఛ రాలేదు. సామాన్య ప్రజలు తమ బలిదానం, తిరుగుబాటు వలననే స్వేచ్ఛను సంపాదించుకొన్నారు.

శిల్పం దృష్ట్యా నూతన ప్రయోగాలు చాలా ఉన్నాయి. 'నిర్దేశించిన భావాల్ని వాక్యాలు బల్బులా చెయ్యవు' అని నిర్ణయించుకొనిన ఆరుద్ర పాత ప్రయోగాలకు, తుప్ప పట్టిన అలంకారాలకు వీడ్కోలు పలికారు.

"దేశకాల పరిస్థితుల్ని బట్టి వాఙ్మయం మారుతుంద" ని తిరుపతి వెంకటకవులు కూడ అన్నారు. ఇంగ్లీషు పదాలు వాడి కవితలో నూతనత్వానికి నాంది పలికారు. 'ట్రైన్' కు బదులు 'పాగబండి' అని అంటే ఆ తీవ్రత, అర్థము రావు కదా!

మధ్యతరగతి వర్గానికి ప్రతీక అయిన 'పెద్దముల్లు' గేయంలో 'వీరి అభిప్రాయాలు గ్రాంథికాలే కాని వ్యవహారికాలు కావు; శుష్కప్రశ్నలతో, చచ్చి సందేహితో, వైకల్పిక మనస్సులై ఉంటారు, ... సుప్రీం కవిశ్యకులు వీరికి స్వగతాలే తప్ప సంభాషణలు పెట్టలేదు.....' వీరికి, 'పెద్దదొర ముందు మాట్లాడడమే ఎద్దంచర్, ఇంక్రిమెంట్ మోక్షం', అంటూ డోలాయమాయమైన మధ్యతరగతి వారి మానసిక పరిస్థితిని, ఉన్నతస్థితిని అందుకోలేక, క్రింది వర్గంవారితో కలవలేక, వీరు పడే తపన తెలియజేసారు. ' స్వల్పమైన ఆశయాలతో, అల్పమైన జీవితాన్ని ఈడుస్తూ పొడుస్తూ బద్ధకంగా లేచి, తొందరగా అపీసు మొగిల్చి తగిలించుకొని, ఉద్యోగాన్ని, నిర్వేదాన్ని పొదిగే' వీరి అబద్ధపు జీవితాల్ని సూటిగా తెలియజేసారు.

సెకండ్ర ముల్లు శ్రామిక వర్గానికి ప్రతీక. వీరు చెమటోడ్చి, కష్టపడి కూడ బెట్టినదంతా ధనిక వర్గమే అయిస్కాంతంగా లాక్కుంటుంది. శ్రామికులు తెలంగాణా ప్రజలు, నిజాం ప్రభువు అయిస్కాంత ధర్మం కలవాడని వేరే చెప్పనక్కరలేదు.

పెట్టుబడిదారీ వర్గానికి ప్రతీక చిన్నముల్లు. శ్రీమంతులు, భూస్వాములు, కర్మసిద్ధాంతాన్ని ప్రజలపై (శ్రామికులపై) రుద్ది వారి చైతన్యాన్ని నిర్వీర్యాన్ని చేస్తున్నారు.

ఆరుద్ర ప్రయోగ వాదానికి చక్కని ఉదాహరణ వైద్యగర్వ సిద్ధాంతాన్ని కవి-తాముఖంగా తెలియజేయడం.

చిన్న చిన్న చీమలూ వగైరా

అడుగు భుజం అనుకోండి

బలవంతమైన సర్పం

గల్లా ఎల్సెల్లా

అడుగుభుజం ఉత్పత్తి చేసే

ఆహారం మీద ఆధారపడ్డం వలన

లంబం అవదా మరి

ఈ భుజాల; పరస్పర సంఘర్షణ

ఈ భుజాల; కర్లం మీద చతురస్రం

ఈ చతురస్రపు వైశాల్యం

ఈజీక్వల్స్

రెండు విభిన్న భుజాలపై

గల చతురస్రాలలోని త్రిమిస్రం

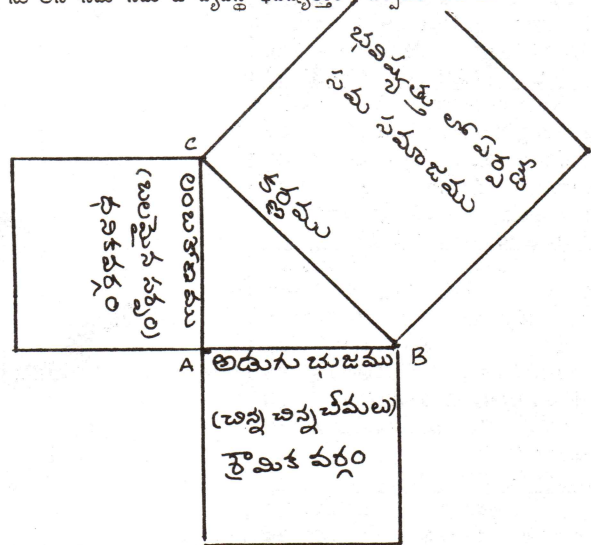
థీసిస్, యాంటీ థీసిస్

మిశ్రం

రెండు భిన్న పక్ష సంజ్ఞల పోరాటం

అనగా ఒక నూతన అవస్థ

చిన్న చిన్న చీమలు శ్రామికులు. బలవంతమైన సర్పం పెట్టుబడిదారీ వర్గం, చీమల కష్టార్థితం పెట్టుబడిదారుల సొంతం. కానీ ఈ వర్గాల పరస్పర సంఘర్షణలో నూతన సమ సమాజ వ్యవస్థ భవిష్యత్తులో ఏర్పడం సహజం.

$$\text{పైథాగరస్ థీరమ్: } AB^2 + AC^2 = CB^2$$

అట్లే మన 'మానవ సమాజముక పూరా విప్పారిన పుష్పం' అను గేయంలో ఇదే వర్గ సంఘర్షణను వ్యక్తశాస్త్రంలోని ' పరపరాగ సంపర్కన్యాయం' అను ప్రతీక ద్వారా వెల్లడించారు.

ఇంగ్లీషు కవితల్లో టి.ఎస్. ఇలియట్, ఎట్రాపాండ్ మొదలగువారు నూతన ప్రతీకలతో కవిత్వాన్ని ఆధునికం చేసారు. వారిచే ప్రభావితమైన ఆరుద్ర కూడ నవ్యప్రతీకల సాయంతో త్వమేవా హమ్ కావ్యాన్ని ఆధునికంగా రచించారు. ఇందులోని చిక్కని శిల్పం సామాన్య పాఠకులకు కొంత ఇబ్బంది కలిగించవచ్చు. కాని దానికి సమాధానం కూడ ఆరుద్ర 'సాహిత్యోపనిషత్తు' లో తెలియజేసారు.

వర్తకుని మనస్సులో పెట్టుకొని

శుక్తి మౌక్తికాలను ధరించడు

ప్రజల దృష్టిలో నిడుకొని కవి రచించడు

బేహోరి తానే ముత్యముల సేకరించు

అటులే ప్రజ కూడ కావ్యముల నాడరించు

ఈ కావ్యంలోని నుడికారాలు కొన్ని ఈ నాడు వాడుకలో విస్తారంగా ఉన్నాయి. 'నువ్వు ఎక్కడలచుకొన్న రైలు ఒక జీవితకాలం లేలు' మొదలగునవి.

ఈ విధంగా నూతన ప్రయోగవాదంతో రచించిన ఈ కావ్యం ఆధునికాంధ్రసాహిత్యంలో ఒక ప్రత్యేక స్థానాన్ని పొందింది. ఇసుక గడియారము, నీటి గడియారము మున్నగు ప్రతీకల ద్వారా కవి గతకాలపు మనస్తత్వాన్ని సూచించారు.

ఇంగ్లీషు కవితల్లో నూతన ప్రతీకల్ని విస్తారంగా వాడిన ప్రయోగవాది టి.ఎస్. ఇలియట్. ఇతని కవిత్వాన్ని అధ్యయనం చేసిన ఆరుద్ర సింబాలిజాన్ని తెలుగు కవిత్వంలో సమర్థవంతంగా ప్రవేశపెట్టి, పోషించారు.

తెలంగాణా పోరాటం ఒక కారణంగా భూత భవిష్యద్వర్తమాన కాలాల్లో మానవుడు ఎదుర్కొనే వర్తసంఘర్షణను సజీవంగా చిత్రించారు. పీడిత వర్గం తమ హక్కుల్ని, విధుల్ని సక్రమంగా వినియోగించుకొని నిర్భయంగా వెలుగు కోసం పోరాడాలని స్థిరంగా తెలియజేసారు.

శ్రీ హరీంద్రనాథఫట్ పాథ్యాయ రచించిన తెలంగాణా విప్లవగాథలను గ్రహించి స్వచ్ఛాసనవాదం చేసారు. అయిదు వీరగాథలను కూడ కరుణ రసాత్మకంగా రచించారు.

నూతన ప్రతీకాత్మకంగా, నవ్యమార్గంలో సాగిన ఈ త్వమేవా హమ్ కావ్యం కాలంతో పోటీపడుతూ, మానవ జీవితాన్ని విశ్లేషిస్తూ, ఆరుద్ర ప్రతిభను చాటి చెప్తున్నది. (ఇంకా వుంది)

MATRIMONIALS....FEB.1992

M91122503: Sister invites a match from Andhra Brahmin girls for her 29 yr. old, 6'0" tall employed brother, Green Card Holder. Pl. Cl. (201) 471-6103.

M91122603: Handsome, 26, 6'0", consulting engineer in US from a good Andhra family invites correspondence from educated girls with Andhr background. Photo to the address below.

M92022701: Sister invites alliance from educated Telugu or Kannada speaking Brahmin girls living in US for her handsome brother, 5'10", MS (Comp.Sci.) Green Card Holder & employed in NJ. Call after 6 PM (609) 275-6590.

Weekends: (908) 828-5398.

F9112333: Sister invites correspondence from employed boys, MS or equivalent for her 21 yr. 5'2" Arya Vysya sister, 2nd yr. law student in India. Pl. Cl.(919) 469-4175.

Andhra Niyogi Brahmin Parents invite correspondence for their immigrant daughters:

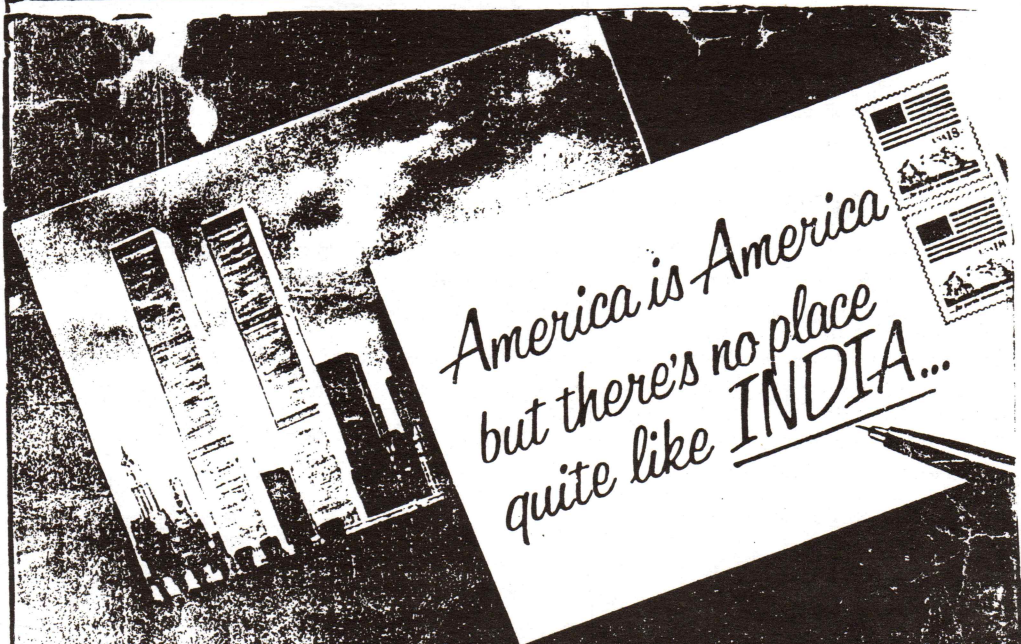
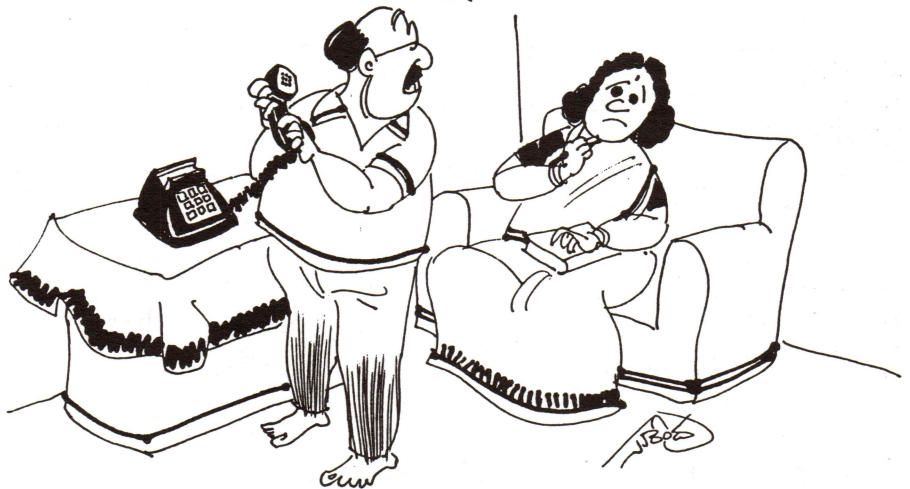
F92023401: 31 yrs. 5'1", M.A.

F92023501: 28 yrs. 5'1", B.A. from aggressive and well educated brahmin gentlemen around 29-32 yrs. for immediate marriage. Please contact: (312) 539-4935.

*****
Matrimonial enquiries and Info.
1 Woodlake Drive, Piscataway,
NJ 08854. When responding to
this address please send us the
particulars of the respondent
so that we can forward to the
advertiser. Please note that
neither TFAS, Telugu Jyothi nor
any of its members are
responsible for any
consequences arising out of
this column.

*****
For members of TFAS of good
standing (for their immediate
family like brothers, sisters
daughters and sons) the
matrimonial ad will appear for
three consecutive times free of
charge. If they would like to
continue the ad for three times
in a batch (any number of
batches allowed) a written
request has to be made. This is
only to avoid repetition for a
longer period of time. For non-
members, the ad donation is \$5
per insert. We request the
members not to insert on behalf
of not-immediate family
members. Please request them to
become members.

కులం, కట్నం, క్రైడిట్ కార్డు, కేసు
మళ్ళీ కేసులు - గ్రీన్ కార్డుతో అవ్వడంకే
అది అడుగుతున్నాడు!

and no investment opportunities
such as these, for NRIs.

Bank of Baroda offers you various investment opportunities with HIGH RETURNS and SECURITY.

FCNR Accounts

1. Deposit can be kept in currency of your choice i.e. US \$, UK £, DM, Jap ¥
2. Deposit will be free from fluctuations in the rate of exchange.

NRE Accounts

1. Interest rate up to 13% p.a. for deposits depending upon the period of deposit.
2. Various schemes available to suit individual needs.

- Loan/Overdraft facility can be availed of
- Tax benefits available
- No ceiling on investment amount
- Deposit/Interest fully repatriable.

Bank of Baroda also offers portfolio management services to enable NRIs to make investments in India.

For further details please contact:

Bank of Baroda

(A Government of India Undertaking)

Bank of Baroda, New York, NY 10016 USA Tel: 212 678 4550

FROM THE PRESIDENT...January 25, 1992

Dear members/guests:

We just started our 1992-1993 term as TFAS Trustees, and had our first meeting on Jan. 11 to discuss and plan the association activities. By now you must have received the flyer on our "Get-together" (a little entertainment and eating) on February 9 in Queens and hope you are planning to meet us there. We also sent a note to the members in the metropolitan area informing that TFAS Trustees have approved a Cultural Center as a TFAS philanthropic project (this is a part of the Hindu Temple and Cultural Society of USA-HTCS). We believe the proposed cultural center will provide attractive facilities for our activities including an auditorium for cultural programs and rooms for community and youth programs. More than 50 TFAS members have contributed to support this project, and we encourage additional support from our members. Since our membership spreads across the nation, we could not justify a more direct financial involvement by donating or loaning TFAS funds to the project as requested by the organizers.

We are planning the Sangeetha Murthy day on March 14 and Ugadi program on April 4. You will be receiving the flyers with details later.

Among several other future activities we are planning this year, the program to honor Dr. Nataraja Ramakrishna with a TFAS award will be in May or June. As you know, this award is given by TFAS to the recipient of Rajalakshmi award in India. Lata Mangeshkar received the award in 1990, but could not visit us last year to receive the award. Nataraja Ramakrishna received the award in 1991 and is planning to come to US in May.

Regarding a few administrative matters, you will notice a code on the mailing label that brings Telugu Jyothi to you: L for life member; F, S, V for family, single and student (vidyardhi!) member respectively (F,S,V are annual memberships with an expiry date shown); A for advertisers; and C for complementary. If your membership is past due, we would appreciate it if you renew now. Other annual members are requested to renew their membership before the expiry date, or even better, become life members. In the beginning, TFAS annual members used to renew membership at the Ugadi function, and we did not show an expiry date for the annual memberships or send renewal notices. Today, new members are starting their term any time during the year, and this made renewals complicated. Our expenses to produce Telugu Jyothi are increasing too, so we cannot afford to send the magazine free too long without your prompt renewal of membership (obviously, we did not reach the financial status of Time and Newsweek yet!)

If any of you feel there could be a mistake in

the expiry date or status of your membership, please let us know. We will first blame it on the computer as everybody does, and then take care of the the correction! Thanks for your cooperation.

Murty P. Bhavaraju
President-TFAS

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.
Board of Trustees
1992-93

President:

Murty P. Bhavaraju
1061 Vail Road
Parsippany, NJ 07054
201/334-4586 (R)
201/430-6707 (O)

Annual Events:

Sanyasi Raju Kalidindi
14 Highpoint Way
Piscataway, NJ 08854
908/463-1066 (R) (FAX)
908/985-7100 (ext3385)

Vice President:

Nirmala Kocherlakota
5 Jasmine Dr.
Piscataway, NJ 08854
908/469-2476 (R)
908/494-1663 (O)
908/497-1747 (FAX)

Membership Services:

Venkata N. Meka
321 Glenwood Ave.
Leonia, NJ 07605
201/947-0910 (R)
212/293-8070 (O)
(FAX)

Secretary:

K. V. Rao
47-07 Burling Street
Flushing, NY 11355
718/886-4647 (R)
718/359-7384 (FAX)

Youth Activities:

Kalpana Chamarti
53 D Addison Place
Clifton, NJ 07012
201/473-0798 (R)

Treasurer:

Satya Srikonda
26 Taylor Ave.
Hawthorne, NJ 07506
201/427-4047 (R)
201/423-4444 (O)
201/423-4459 (FAX)

Special Programs:

K. Srinivasa Rao
1579 Rhinelander Av. #4P
Bronx, NY 10461
212/792-6210 (R)
212/430-3569 (O)
212/931-7735 (FAX)

Editor, Telugu Jyothi

Kidambi Raghunath
1 Woodlake Drive
Piscataway, NJ 08854
908/463-0876 (R)
908/463-1221 (FAX)

Community Affairs:

Krishnamraju Vegesna
1480 Route 46, #265A
Parsippany, NJ 07054
201/316-2546 (R)
201/428-4032 (O)

Other Phone numbers of interest:

Ramakrishna Chalikonda 908/937-6991
Syamala Dasika 908/247-4688
Krishna Vemuri 908/249-8468
Dama Venkaiah 718/762-7173
Mahesh Saladi 718/728-4928

డపాజిట్టు ఎడ్జిస్టు

"ఈ నామినేషన్తో పాటు డిపాజిట్టు కట్టలేదేమంటే, ఇలాగైతే ఈ నామినేషన్ వైల్డరు"

"అయ్యో! క్రిందటి ఎలక్షనులో ఎడ్జిస్టు డిపాజిట్టు ఇంతవరకూ రిఫండు కావేదు. తిరిగి ఎన్నికలు వచ్చేవాండు. మళ్ళీ డిపాజిట్ అంటే ఎలా? దయచేసి డిపాజిట్ను దీనికి ఎడ్జిస్టు చేయండి"

మద్దతు

"హెల్ప్మెంటుతో మెజారిటీ లేని పక్షం నాయకుడికి, మరి రెండు మూడు పార్టీలు మద్దతు ఇస్తే ప్రధాన మంత్రి వదలి ఇస్తున్నారు కదా"

"అయితే ఏమంటావు?"

"అలాగే నాకూ ఈ నియోజక వర్గంలో ఇద్దరు, ముగ్గురు అభ్యర్థులు ఉన్నారు. ఇచ్చి వాళ్ళకు పక్ష టిట్లు వాడుకుంటే వేస్తే నేను గెలిచినట్టు కనిపిస్తా"

The Fastest Way For Your Savings To Grow... **STATE BANK OF INDIA**

Earn highest interest

We pay the highest interest rates allowed by law on money deposited in India. No bank can pay higher rates on Foreign Currency Non-Resident (FCNR) or Non-Resident External (NRE Rupee) accounts.

Multi-Currency option

FCNR deposits are available in a choice of 4 currencies - US Dollars, British Pounds, Deutsche Marks and Japanese Yen.

Foreign Currency (Ordinary Non-Repatriable) Deposit Scheme

5-year dollar denominated FCNR deposits repayable in non-repatriable rupees are available with attractive features such as high interest rate and the facility of gifting.

Fast, efficient service

You are a valued customer at SBI, not an account number on a computer screen. Our employees give you fast, efficient service with up-to-date account information. Deposit your money in India and get personal banking service with all the benefits of modern banking technology. Our computerized services are spreading in India to continually improve our services for you.

It's easy to bank with SBI

Open and operate your accounts by mail. Or call us toll free to get current interest and exchange rates, account application forms or for information about your personal banking needs.

Branches where you need them

When you bank with India, it is not good enough to have branches only in Calcutta, Bombay, Delhi and Madras. Your choice is not restricted to these 4 centers. You can choose from a wide choice of branches where you can open accounts.

You can benefit by banking with SBI

- * No income, wealth or gift tax in India
- * Low minimum balances; Low service charges for various services
- * FCNR and NRE deposits are fully repatriable in dollars

CALL TOLL-FREE 1-800-227-4309
(for deposit schemes)

STATE BANK OF INDIA where your money grows fast

NEW YORK: 460 PARK AVE. (57th St.) New York, NY 10022
1-800-227-4309/1-212-735-9600

42-08 Main Street, Flushing, NY 11355 - 1-718-445-3900

CHICAGO: 19 South LaSalle Street, Suite 200, Chicago, IL 60603 • 1-800-621-1299/1-312-621-1200

WASHINGTON: 2001 Pennsylvania Avenue, Suite 625, Washington DC 20006 • 1-202-223-5579

(CALIFORNIA SUBSIDIARY)

LOS ANGELES: 707 Wilshire Blvd., 19th Floor, Suite 1995, Los Angeles, CA 90017 • 1-213-623-7250

ARTESIA: 17127 Pioneer Boulevard, Suite A, Artesia, CA 90701 • 1-213-865-5009

" అమెరికాలో మరో తెలుగు కాన్వరెన్సు జరగబోతోంది. ఈ మాటు ఇది వరల్డ్ తెలుగుస్ కల! ఏమనుకుంటున్నారో! ఎరెంజ్ మెంట్స్ అన్నీ గ్రాండ్ గా జరిగిపోతున్నాయి. కల్చరల్ ఏక్టివిటీస్ తో పాటు, ఏజ్ యూజువల్, ఒక సూపర్ నీర్ కూడా రిలీజ్ చేద్దాం అని అనుకుంటున్నాము. దీన్ని మెమోరబుల్ మొమెంట్ గా ప్రొడ్యూస్ చెయ్యాలని డిసైడ్ చేశాం."

" మీరు వర్సనల్ గా టైమ్ తీసుకొని, ఫోన్ చేసి ఇన్ ఫారం చేసినందుకు చాలా హేపీగా వుంది. థేంక్స్ డీ."

" అరే! మీరలా థేంక్స్ చెప్పేసి ఎస్కేపయిపోదాం అనుకుంటున్నారేమో! నో! నో! మీరు మా సూపర్ కి చిన్న ఎస్కేకానీ, స్కీల్ కానీ, పార్ట్ టైం రికానీ రాసి పంపాలి."

" ఈ ఏడాది కొంచెం బిజీగా వున్నాను. ఐ మీన్, దిస్ ఇయర్ ఐ యామ్ ఎ లిటిల్ బూ బిజీ. ఈసారికి రెయిన్ చెక్ తీసికొంటాను. నెక్ట్ టైమ్ తప్పకుండా ఏదో ఒకటి రాసిస్తా."

" రాయడం చేతనయినవాళ్ళే ఇలా డక్ అయిపోతూవుంటే ఎలాగండీ. ఇది గాడ్స్ వెర్షింగ్. మీరంతా పాస్టిస్ చేల్ చెయ్యక తప్పదు."

" ఓ.కే. ఏదో టై చేస్తేకాని మీరు పూరుకొనేటట్లు లేరు. ఇంగ్లీషులో రాయమంటారా? తెలుగులో రాయమంటారా?"

" అఫ్ కోర్స్! తెలుగులోనే. ఇది తెలుగు కాన్వరెన్సు. అయినా, బిల్వీన్ అస్, మన తెలుగు వాళ్ళు రాసిన ఇంగ్లీషు చదువుతూవుంటే, తెలుగు చదివినట్లుంటుంది. ది థింక్ ఇన్ తెలుగు ఎండ్ రైట్ ఇన్ ఇంగ్లీష్."

" సైన్! తెలుగులోనే రాస్తాను కానీ, మీ కాన్వరెన్సు థీమ్ కి సూలయే లాపిక్ సెలెక్ట్ చేసుకొని....."

" మీకా డిఫికల్టీ ఏమీలేదు. ఇఫ్ యూ డోంట్ మైండ్, మా ఫేవరల్ లాపిక్స్ కొన్ని వున్నాయి..."

" బై ఆల్ మీన్! చెప్పండి."

" ఈ కంట్రీలో తెలుగు కల్చర్ ప్రజర్వ చెయ్యడం మీద కొంచెం ఘాలుగా మీరు రాస్తే చాలా ఎప్రిషియేటు చేస్తాం."

" ఓ.కే. డబ్లీవ్ ఎ పీస్ ఆఫ్ కేక్. కన్సడర్ ఇట్ డన్."

*****

టెలిఫోన్ హేంగప్ చేసి, ఎల్లో వేడూ, పెన్సిలూ తీసికొని, సోఫాలో చలికిల పడి, అవుల్ లైన్ ఒకటి ఛాకాల్ చెయ్యడం మొదలుపెట్టేను.

నార్మల్ గా, ప్రెషర్ లేనప్పుడు, వందలకొద్దీ అయిడియాస్ వస్తాయి. తీరా ఏదో రాద్ధామని కూర్చునేసరికి, వెధవ మైండు బ్లెంక్ గా తయారవుతుంది. టెబ్యులా రసా - బ్లెంక్ స్లేట్!

మా పూజ్య కల్చరల్ ఎస్కేపయిషన్ మా వారు బిగ్ వీల్! ప్రజల పల్కు బీల్ నీ వసిగట్టెయ్యకలనని అంటూవుంటారు. లాసేంజిలిస్ లో జరిగిన కాన్వరెన్సు టైములో రిలీజ్ చేసిన సూపర్ కి ఈయనే ఎడిటర్ గిరి వెలగబెట్టారు. ఎక్స్ పీరియన్సుడ్ హేండ్! ఇన్నైడ్ ట్రైక్ తెలుసున్న మనిషి. అందుకని ఆయన సజ్జషన్ అడిగేను.

" కల్చర్ చాలా బ్రాడ్ లాపిక్. ఇన్ డెప్త్ ట్రీట్ మెంటుకి చాలా టైమ్ పడుతుంది. ఒక్క లాంగ్వేజి మీద ఫోకస్ చేసి, ఈ అమెరికాలో తెలుగుని ప్రజర్వ చెయ్యడం గురించి రకరకాల ఏంగిల్స్ లో ట్రీట్ చెయ్యి. చాలా పాపులర్ లాపిక్. యూస్ ఫుల్ కూడాను" అని ఆయనకి తోచిన సలహా ఇచ్చేరు.

నాకంటే పెద్దవారు. ఎక్స్ పీరియన్సుతో చెబుతున్నారు. అందుకని, అవస్తపడి

ఫస్టు డ్రాఫ్టు రాసి రివ్యూ చెయ్యమని మా శ్రీవారికి చూపించేను.

నేను రాసిన రైటప్ ని హాఫ్ వే చదివి, "ఏం బాగులేదు. రివైజు చేసి, మళ్ళీ రీరైటు చేస్తేగాని దీనికి రూపు, రేఖ రావు" అని కాగితాలు వక్కున పడేశారు.

" మీ అబ్జక్షన్ ఏమిటో కొంచెం డీటైల్డ్ గా చెబితే ఫిక్స్ చేస్తాను " అన్నాను.

" ఓపెనింగ్ బ్లాసేగా వుంటే ఎలా? అయినా తెలుగు లాంగ్వేజి ఇన్ ఫ్లోక్స్ కి సందే స్కూల్స్, విడియో టేపులూ ఏమిటి? నీకేమయినా స్కూల్ లూజయిందా? ఇంటి దగ్గర తల్లులు తెలుగు మాట్లాడుతూ వుంటే పిల్లలకి అదే, ఆటోమేటిక్ గా, వచ్చేస్తుంది. ఇండియాలో విడియో టేపులు పెట్టే నేర్పుతున్నామేమిటి?"

" అందుకోసమే మీతో ఏదీ డిస్కస్ చెయ్యకూడదు. ఛాన్సు దొరికితే చాలు, నేగ్, నేగ్, నేగ్! పిల్లలకి ఫాదర్స్ తెలుగు లీవ్ చెయ్యకూడదని ఏదైనా రూలుదా?"

" లాపిక్ మార్చేస్తున్నావ్. రివ్యూయర్ గా నా ఓపీనియన్ అడిగేవు కనుక చెప్పేను. అది సరేకాని, రూల్స్ మీద ఇస్యూ రెయిజ్ చేశావు గనుక చెబుతున్నాను. తెలుగుని మాతృభాష అన్నారు. అంటే, మదర్ లంగ్! ఫాదర్ లంగ్ అని ఎవరయినా అని వుంటే రెస్పాన్సిబిలిటీ తీసికొని వుండేవాడిని. అమెరికాలో మన పిల్లలకి తెలుగు రాకపోవడానికి కారణం మదర్స్ ఏటిట్యూడ్!" అని ఒక విసురు విసిరి, చిప్పు బేగూ, బీరు బాలీలూ పట్టుకొని లీవీ మీద ఫుల్ బాల్ గేమ్ చూడ్డానికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇదీ వరస. అందరి హాస్టెండ్స్ వారి వారి వైవ్స్ తో ఎంతో సపోర్టివ్ గా వుంటారు. నా లక్కు ఇలా ఏడిసింది. ఈయన గారి ఏటిట్యూడ్ ప్రోబ్లమ్ తో ఇంట్లో ఎప్పుడూ టెన్షన్! అయినా, నాది డిమెంట్ డ్రెయిన్ కాకపోతే ఈయన ఓపీనియన్ అడగడమేమిటి?

*****

చాలా రోజులు గడిచిపోయాయి. డెడ్ లైన్ దగ్గరకొచ్చేస్తున్నాది. ఇచ్చిన ప్రోమిస్ ఫుల్ ఫిల్ చెయ్యకపోతే పొల్ లైట్ గా వుండదని, ఏవో నాలుగు పేజీలు గొలికి, ఎవ్వరికీ చూపించకుండా పోస్టలో పడేశాను. తర్వాత దాని గొడవే మరచిపోయాను.

*****

కొన్నాళ్ళు పోయిన తర్వాత నేను రాసిన ఆర్టికిలూ, దానికి జతపరచి రివ్యూయర్ కామెంట్స్, రివైజ్ చేసి వందలలరా అన్న రిక్వెస్టు వచ్చేయి లుపాలో. ఏ ఆర్టికిలోని రెజెక్టు చేస్తే ఏ కేస్టు వాళ్ళకి కోపం వస్తుందోనని, సూపర్ నీర్ కి సబ్ మిల్ అయిన వాటినిన్నిటిని డబుల్ బైండ్ రివ్యూ చేయించేరట. నా ఆర్టికిల్ మీద వచ్చిన కామెంట్స్ నా బెసిఫిట్ కోసం పంపించేరట. చదవడం మొదలుపెట్టేను.

"ఇది యారి కర్తవ్యం ఇలాప్తివి? మరీ బాస ఇంత శిల్ప యవ్వారికింగుంటెల్ల?..."

నా కళ్ళు గిర్రున తిరిగి పోయాయి. తెలిసో, తెలియకో అడిగిన వాళ్ళు అడిగితే అడిగేరు. రాస్తానని ఒప్పగుందికి నా బుద్ధి సుక్కురారం సంతకెళ్ళిందా?????

*****

ఎందుకూ?

"ఏం బాలయ్యా, మళ్ళీ ఎన్నికలు వచ్చాయి. ఈసారి పోటీ చేయవా?"

"ఎందుకు మామా? మొన్న మొదటిసారి గెల్చాను. ఢిల్లీలోని నాయగు రోడ్ల చూడకుండానే గెంట్లూరు. ఈసారి గెలిచినా, మళ్ళీ ఏ పార్టీకి మెజారిటీ లేదనీ, ఢిల్లీ వరకైనా వెళ్ళిపో, లేదో అని అనుమానం"

ఒకేసారి...

"ఈసారి ఎలక్షన్లు ఇన్ని పోస్టర్లు వున్నాయోన్నారెందుకు?"

"ఏ పార్టీకి మెజార్టీ రాకపోతే ఆరు నెలల తర్వాత మళ్ళీ ఎన్నికలు రావలసి వున్నా గదా. మాట మాటికి అచ్చు వేయించడ మెందుకని ఒకేసారి వేయించేస్తున్నాను".

—వి.వి.సీతారావు

SUNIL V. KOPPAR

(Certified Public Accountant)
(New York & New Jersey)

- * ACCOUNTING SERVICES FOR
NEW & ESTABLISHED BUSINESS
- * TAX SERVICES - PLANNING, RETURN
PREPARATION FOR BUSINESSES &
INDIVIDUALS, REPRESENTATION IN
TAX AUDITS
- * FINANCIAL STATEMENT PREPARATION
& CERTIFICATION
- * COMPUTER ACCOUNTING SYSTEM -
INSTALLATION, TRAINING & SUPPORT
- * TOP-NOTCH EXPERIENCE, QUALITY
SERVICE, COMPETITIVE RATES

(Serving New Jersey & New York)

*Please call
(908) 679-0479*

24

TINT OF GOLD, CO.

Woodbridge, New Jersey

(From the family of
Mangalagiri Seetharamaiah
Jewelers

Visakhapatnam, A.P. India)

Offering

**CORAL BEADS
CORAL ROSES
JADE LEAVES**

**Wholesale & Retail Enquiries Welcome
Mail Orders Accepted
Will beat ANY PRICE**

**Please call
(908) 855-0813
Evenings & Weekends**

Sari Emporium & Sona Jewellers

**A Unique Sari, Fabric, Gold &
Gold Ornament Store**

Grand Deepavali Sale Going On

16 Marconi Avenue
1341 Corner of Oak Tree Road
Iselin, NJ 08830
(908) 283-4768

Exit 131 off Garden State Parkway - Left at light - First Left
Turn - Right at the light - Two blocks and make a left and find
the store at the right shopping Center

MOVIE **TIME**

42-92 Main ST., FLUSHING, N.Y. 11355

718 539 2214

ORIGINAL

TELUGU MOVIES

WE DO CONVERSION:

PAL ↔ NTSC

WITHOUT COLOR DROP

WE CARRY

**TAMIL, MALAYALAM & KANNADA
ALSO**

WE SHIP BY U.P.S.

డియర్ సోదరిమణి,

ఏమిటి సంగతులు? చాలా రోజులుగా, రోజులేమిటి, చాలా వారాలుగా మీ దగ్గరనుంచి ఉత్తరాల్లేక మాకు చాలా ఆందోళనగా ఉందండీ..... ఒక్కక్షరం ముక్క రాసినా సరిపోయేదిగా! మరీ అంత మతిమరపా? లేక బద్దకమా? ఒకవేళ ఈ ఉత్తరం చూసినంతర్వాత ఆ అక్షరం ముక్కేదో రాసిపారేస్తే సరిపోతుందనిపిస్తే ఓ చిన్న సంగతి గుర్తుపెట్టుకో.... ఒక్కక్షరం రాసినా అరరాపుత్తరం రాసినా పోస్టేజీ ఖర్చు దాదాపు సమానమేగాబట్టి దయచేసి అరరాపుత్తమే రాద్దూ.... అదే ఎకనామికల్. నిజంగా...

కావలిస్తే నువ్వే లెక్కెసుకో....

ఉదాహరణకి నువ్వు రాయదల్చుకున్న అక్షరం బండి "ర" అనుకో...

ఏమిటి, నీకు బండి "ర" ఇష్టం లేదా?

అసలు నీ ఇష్టం సంగతి ఎవడడిగాడూ అంటు? ఈ మాత్రానిక్కూడా పనికి రాకపోతే ఆ బండి "ర" ఇంకెందుకు పనికొస్తుంది? దాన్ని అందరూ నీలాగే చిన్నచూపు చూస్తే ఎలా?

యిప్పటికే కాన్వెంటు చదువుల మూలాన ఎవరూ వాడ్డంలేదని చిన్నబుచ్చు-కుందేమో! ఎక్కడా కనపడ్డంలేదు.....

మామూలు గద్యం రాసేవాళ్ళు సంగతి వదిలేయ్యి, మేటి కవిసామ్రాట్లు కూడా బండి "ర" సంగతి ఒంటబట్టిపడుకోవడంలేదీమధ్య. యిలా గాలికి వదిలేస్తే అది షూర్తిగా మాయమయినా అయిపోవచ్చు త్వరలో..... అలా మాయమవుతే యాభైఒక్క-క్షరాలే మిగులాయి తెలుసా తెలుగులో? సమంగా యాభైరెండు అక్షరాలుంటే అందంగా ఉంటుందిగానీ - వెధవ బేసి సంఖ్య "యాభైఒక్క"టంబావుంటుంది చెప్ప?

ఫెలో ద్రవిడియన్లు మన తెలుగుభాషని మన్నిస్తారా భవిష్యత్తులో?

మన మాతృభాష అందచందాలకోసం కాకపోతే మానవర్యాదకోసమైనా నువ్వు బండి "ర"ను కన్నికడర్ చెయ్యక తప్పదు. నీలాంటి సన్నాసులు నిర్లక్ష్యం చేయబట్టే మనకీనాడు యాభైరెండక్షరాలు మాత్రమే మిగిలాయని నాకనుమానం. అలా అని రుగ్వేదంలో రాశార్చ.

ఏమిటి, బండి "ర" ఎలా రాయాలో నీకు తెలీదా?

అవమానం, వాటెనినల్ట్ టూ టెలుగులా లాంగ్వేజ్?

రాయడం రాదని పోయిన పులులోనే ఏడుస్తే సరిపోయేదిగా? అన్నట్టు నీకీమధ్య కూతురు పుట్టించన్నావు, దాని "ఓనమూల" పుస్తకంలో చూసినా నేర్చుకోవచ్చుగా బండి "ర" ఎలారాస్తారో? ఏమిటో నీ తెలివీలా తెల్లవారోందిమధ్య, డాక్టరేటు ఎలా వెలగబెడుతున్నావో ఏంటో.....

పోస్ట్, బండి "ర" కాకపోతే యింకోటేదైనా ఎన్నుకో - ఫరెగ్నంపుల్ "ఫి" అనుకో... దాన్ని తీసుకుని ఈ పేజీ అంతటి పేజీ మధ్యలో రాసి, ఆ పేజీని మడిచి, ఓ కవరు వెతికి సంపాదించి, ఆ కవర్లో పైన మడిచిన పేజీని పెట్టేసి, దరిమిలా ఆ కవర్ని అర్జంటుగా పిల్లలవరూ చూడకుండా ఎంగిలితో అతికించి ఆ పైన పదిరూపాయల తపాలా బిళ్ళుఅతికించావనుకో....

ఇంతవరకూ అయిన ఖర్చెంత?

టెన్ రుపీస్ ఫిఫ్టీ పయిస్ (కవరూరికే వస్తుందా?) అవునాకాదా? అంతవస్తవడి బోలెడు ఖర్చు పెట్టి రాసినాకూడా అది చదివినవాళ్ళకు ఛస్తే అర్థమవకు కదా? "దీని కారణమేమి తిరుమలేశా" అని కొందరూ, పెన్నులో సిరా అయిపోయిందేమోనని ఇంకొందరూ అపార్థం చేసుకునే ప్రమాదం ఉంది కదా? ఒక్కోసారి ఈమాదిరి "అక్షరంముక్క" ఉత్తరాల మూలాన కలిగే అపార్థాలూ అవ్వీ బోలెడు నష్టదాయకం కూడా.

ఎలాగంటావా?

చెప్తాను, విను జాగ్రత్తగా.

చాలా ఏళ్ల క్రితం సంగతి.

బృహస్పతిరావని మా ఫ్రెండ్ హాడుండేవాడు. హైస్కూల్లో. పేరుకు మాత్రమే సుమూ బృహస్పతి, అస్తమానం తప్పేవాడు ప్రతి పరీక్షలో. ఇహ స్కూలు పైనలు

ఎన్నిసార్లు ఫెయిల్యూర్తో ఎవరికీ తెలీదు. విసుగెత్తి చివరికి చదువుకు దండం పెట్టేసి ఎలాగో ఏదో "లేనిపోని కులం" అన్న దొంగ కాగితం సంపాదించి పెంటలు గవర్న-మెంటులో గుమాస్తా ఉద్యోగం సంపాదించాడు. మొదటి పోస్టింగు ఉత్తర భారతంలో ఎక్కడో మారుమూల ఊళ్ళో. సంతోషం పట్టలేక వాళ్ళమ్మా నాన్నా పక్కంటి రిటైర్డ్ ఎజ్జీసిగారి కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళిచేసి పారేశారు. పాపం ఆ పిల్లెమో ఒహాల గోల- నాకీ అప్రయోజకుడివ్వంలేదూ, చలంబావనే ప్రేమించానూ అని. ఆ కాలంలో ఆడపిల్లల అభిప్రాయాలకాట్టే విలువేమీవాళ్ళు కాదులే మనవాళ్ళు. పెళ్ళయిపోతే అదే సర్దుకుపోతుందిలే అనుకున్నారు పెద్దలంతా.

మొత్తం మీద పెళ్లి కాస్తా అయిపోయింది.

ఆ మరుసటి రోజే మనవాడి ప్రయాణం. ముందర మీరు వెళ్ళేసి ఉద్యోగంలో చేరి ఇల్లా వాకిలి సంపాదించిన తర్వాత పెళ్ళాం వస్తుందిలే అని ప్లానులు.

రెండు రాత్రులూ, ఓ పగలు రైల్వే, యింకోరోజు బస్సు స్టేషన్లో, రెండురోజులు ఎడ్లబండి మీదా గడిపి చివరికెలాగో గమ్యం చేరాడు. చేరి జీవితంలో రెండవ అధ్యాయం ప్రారంభించాడు.

ఆధునిక నాగరికతకూ ఆ పల్లెటూరికీ చాలా దూరపు చుట్టరికములు. ఇల్లా అదీ ఎక్కడా దొరకలేదు. ఇల్లు కాదుగదా గుడిపెలు కూడా ఖాళీ లేవులు. ఏంచేస్తాడు పాపం, ఊరవతల చెట్టుకిందెక్కడో మకాం పెట్టుకున్నాడు. హోటళ్ళూ, రెస్టారెంటులూ కూడా లేకపోవడం మూలాన మనవాడు స్వంతంగానే వంటావార్చూ మొదలెట్టాడు. వంట వర్సాలేదులు గానీ ఆ వార్సే చాతనవక చేతులు కాలెక్టుకునేవాడులు రెండుపూలలా.

రూరల్ నాన్రెడియూలో వంటావార్చూ సరిగ్గరాని అచ్చ తెలుగువాడి తిప్పలు వర్షించడం ఎవడి తరం? ఈ కథంతా మొన్నామధ్య ఢిల్లీ స్టేషన్లో అకస్మాత్తుగా కనపడి వాడే చెప్పాడు కాంటీన్లో కాఫీ తాగుతూ.

ఆ విధంగా అస్తమానం చేతులు కాలెక్టుకుంటూ లేనిపోని అవస్థలు పడుతూ యిల్లెవుడు దొరుకుతుందా, యిల్లానిని ఎప్పుడు పీరిపిద్దామా అని తెగ యిద్దిపోతూ చాలాకాలంపాలు ఉత్తరాలూ అవ్వీ బొత్తిగా (నీలాగే) రాయటం మానేశాట్ట. వాళ్ళ-మ్మానాన్నలేమో వీడి బాగోగులు తెలిక బోలెడు ఆందోళన పడిపోతూ పావురాళ్ళ మీద, పావురాళ్ళ ద్వారా కబురు చేసేవారులు. వీడికేమో చేతులనిండా బాండేజీలూ, పలాస్త్రిలూ ఉండేనాయె. ఉత్తరమెలా రాయడం?

చివరికి అతికష్టమీర్చి ఓ అరపేజీ ఉత్తరం సాధించాడు ఓనాడు. ఆపైన తననీ పరిస్థితిలో ఇరికించినందుకు హెడ్డాఫీసు వాళ్ళమీద కోపం భరించలేక "ఫి" అని వాళ్ల-క్కూడా ఓ అక్షరం ముక్క రాసేశాడు. రాసి, ఆ రాసిన ఉత్తరాలు కవర్లలో కూడా పెట్టేశాడు. ఇంతవరకూ ఫర్వాలేదు. కానీ ఆ కవర్ల మీద అక్షరం రాసేటప్పుడు మాత్రం పప్పలో కాల్తేశాడులు.

దరిమిలా ఏం జరిగిందో చెప్పేటప్పుడు కళ్ళలో నీళ్ళకూడా పెట్టుకున్నాడు మూడోకప్పు కాఫీ మీదుగా.

ఆ ఉత్తరం అందుకున్న పెళ్ళామేమో ఫస్టు అదిరిపోయిందట - చలం బావతో తన రహస్యభాగవతం అరణ్యవాసంలో ఉన్న బృహస్పతితెలా తెలిసిందోనని.... గుల్టు-బయల్పొయి ఆ పైన 'ఫి' అనిపించుకున్న తర్వాత ఆ అమ్మాయి యికపోయేదేమిటని ఆ చలంగాడితో లేచిపోయిందట.... అంతేకాదు, నెల తిరక్కుండా డైవోర్సు కాగితాలు కూడా పంపిందట. ఈ దరిని అసలు కారణం తెలిక వీడికేమో పిచ్చెక్కిపో-తుంటే పుండుమీద కారంలాగ వీడి ప్రేమలేఖ అందుకున్న హెడ్డాఫీసురు వీణ్ణి తక్షణం ఉద్యోగంలోంచి పీతయ్యడం కూడా జరిగిపోయిందట.

అలా చేతులు కాలింతర్వాత విడాకులు పట్టుకుంటే ఏమిటి చెప్ప లాభం?

అంచేత నేను చెప్పేదేమిటంటే ఈ "ఒక్కక్షరంముక్క" ఉత్తరాలవల్ల బోలెడు నష్టములు కలగవచ్చును కదా! నా మాట విని ఓ నిరంకు ఉత్తరం అర్జంటుగా రాసెయ్యి, క్షమించేస్తాను. అన్నట్టు నీ మొగుణ్ణి అడిగినానని చెప్ప....ఉహూ, అప్పుకాదే పిచ్చి మొఖమా (ఏం కాన్వెంటు చదువులో ఏమో, పాట్లకోస్తే అక్షరం ముక్క ఒహాలీ కూడా దొరకదు) ..... అడగడం అంటే ఎలా ఉన్నాడూ అని.....

ఇంతే సంగతులు.

ప్రేమతో.....

నీ ప్రియసోదరుడు.

LAKSHMI PALACE

*****

HOUSE OF QUALITY PRODUCTS
103 ROUTE 46 WEST, FAIRFIELD, NJ 07006
NEAR THE PARKING LOT OF DISCOUNT LIQUOR

- ★ SAREES
- ★ GROCERIES
- ★ COSTUME JEWELRY &
SEMI-PRECIOUS STONES
- ★ 110 / 220 VOLTS SMALL APPLIANCES

VIDEO MOVIE RENTAL IN HINDI, TELUGU,
TAMIL, MALAYALAM, KANNADA, PUNJABI,
GUJRATI & BENGALI

VIDEO RENTAL OF MOVIES BY MAIL

24 kt GOLD BARS, BANGLES, COINS & CHAINS

☐ HOURS: WEEKDAYS 5 - 8 P.M., SAT. 12 - 6 P.M.

SUN. 12 - 5 P.M

(201) 227-3564

YOUR INDIAN LIAISON
ASSIGN US, WE DO IT BETTER

PACIFIC CONTRACTS, INC

- * Imports/Exports
- * Offshore Manufacturing
- * Offshore Film Production

Parsippany Plaza Offices
239 New Road, Unit C-3
Parsippany, NJ 07054

Tel: (201) 808-3323, Fax: (201) 808-7016
Tx: 7101104027

Srinivas Polavarapu

Livingston Pediatrics

(limited to infants, children & adolescents)

RAMALAKSHMI YERRAMILLI M.D.

BY APPOINTMENT

345 LIVINGSTON AVE.
NEW BRUNSWICK
NJ 08901

85 BRUNSWICK WOOD DR.
EAST BRUNSWICK
NJ 08816

(908) 246-7171

(908) 238-6644

WEEKEND AND EVENING HOURS AVAILABLE

KAMALA

FOOD & SPICES OF ASIA
INDIAN GROCERY
STORE

(ROUTE 27)
251 FRENCH STREET
NEW BRUNSWICK, N.J.
08901

(908) 246-8262

Y.S. MURTHY

- * Full line of Indo-Pak & West Indies Groceries
  - * Jewelry, Semi-Precious Stones, Crystals
  - * Full range of video movies in Telugu, Hindi, Tamil, Malayalam, Kannada, Bengali
  - * Fresh Vegetables on Tuesdays & Fridays
- *****
Please bring this AD and get 10% of your bill donated to a temple of your choice.
*****

OPEN SEVEN DAYS A WEEK
RAIN OR SHINE
STORE HOURS:
9:00 A.M. TO 8:30 P.M.

UPS SHIPPED ON MAIL ORDERS

RELIGIOUS ASPECTS OF HINDU ARCHITECTURE

Anupama Kattoju
Mahwah, NJ

INTRODUCTION

Every aspect of a Hindu temple's architecture has religious significance from choosing the site where the temple is going to be built to the construction of the icons in the temple. The Hindu temple is built in a way that man can have interaction with God. The temple is a person's main center of worship. Keeping this in mind, it is easy to see why every phase of a temple's architecture is of religious significance.

SELECTION OF THE SITE

The site of a temple is usually chosen at spots where the God revealed himself. The sites are generally beautiful with meadows, lakes, rivers, and mountains. Temples are built at such locations so that it is possible to gain full advantage of the resident auspicious deities. In other words, "the temple is in more ways than one heaven on Earth" (1). For example, there is a very beautiful temple in Pittsburgh, Pennsylvania. It is located on a small hill. It is surrounded by beautiful trees. Originally there was not a lake there, but they built a lake just for the temple.

Another location that Gods are attracted to are mountain areas. An example of this would be Tirupathi Temple in the state of Andhra Pradesh in India. It is dedicated to Lord Venkateswara, who is an incarnation of Lord Vishnu. Lord Venkateswara became a statue there. The temple is surrounded by seven hills. The location is a very serene and tranquil place. It is surrounded by beautiful gardens. Some temples that are not by a mountainside are named after sacred mountains such as Meru and Kailasa. This way, the temple becomes an architectural facsimile of Gods. This gives the worshippers a feeling as if actually visited the sacred places. Meru is at the center of the universe. It is a point which is surrounded by the continents, oceans, and heavenly bodies. Kailasa is the home of Lord Shiva.

The cave is very important in Hinduism. It is a place of retreat and habitation of the Gods. Hindu sanctuaries are similar to a cave. They are small and dark with no natural light inside. As you get closer to the image or symbol of the deity, the light gets dimmer and the surrounding area gets smaller. "This movement from complexity of visual experience to that of simplicity may be interpreted by the devotee as a progression of increasing sanctity culminating in the focal point of the temple, the cave, or 'womb'" (2). Along with the penetration inwards is the ascent upwards to the mountain peak, which is located over the cave-sanctuary. The highest elevated area of the temple is in line with the most sacred

area of the temple, the inner sanctuary which houses the image of God. The summit and sanctuary are connected along an axis which is a projection of the forces of energy which come from the center of the sanctuary. This ascent is visual and symbolic since it is a major part of the external appearance of the temple and is associated with certain beliefs of the universe. A Hindu has various associations with the ascent and axis which is compared to a progression to enlightenment and the superstructure is identified as the goal of the journey. The mechanic view of the cosmos identifies the axis with the grip of the heavens, the central mountain Meru.

GROUND PLAN

After the site has been selected and ritually purified, the next phase is the laying of the ground plan. This phase is very important because it functions as a sacred geometric diagram (mandala) of the structure of the universe. The mandala is usually shaped as a square divided into smaller squares by an intersecting grid of lines. This image is to be taken as a microscopic image of the universe with its concentrically organized structure. The mandala forms a symbolic connection, bringing together the gods, the universe, and the miniature reconstruction through man.

The central and biggest square is usually reserved for Brahma or another prominent deity considered with creation. The other squares are filled with planetary divinities, the Sun, Moon, Jupiter, Uranus, Pluto, Mars, Saturn, Mercury, and Venus, who are the protectors of the directions of space. Keeping this in mind, the mandala is able to symbolize the courses of the heavenly bodies. The center square is the most spiritually significant of the diagram because in Hindu architecture the center represents the sacred mountain Meru.

Rules state that the mandala must be laid out before building operations start because the temple should be able to work effectively at the time the diagram is drawn on the ground. Astronomy and astrology (never separated in Hinduism) determine the other significant dates in temple's construction. "The Brihatsamhita, one of the early sources of information about temple building, is actually a treatise on astrology which includes a chapter in architecture" (3). The characteristic directions of the compass and orientation of the mandala is set to the course of the sun. The plan of temple is usually along an east-west axis. The Shastras and Agamas, architectural texts, contain astrological and astronomical information. The basic idea is to identify the forms of the temple with the laws that regulate the movement of the heavenly bodies.

SPECIAL MATHEMATICS

In Hindu architecture mathematics is very important. Another term for temple is vimana.

Vemana means well measured or well proportioned. Textbooks on temple building have a lot of matter on measurements. The shrine is in the form of a cube, so the height and width are the same. The measurement of the sikhara is twice the height or width of the shrine. Only if the temple has perfect measurements can it be considered to be harmony with the mathematical basis of the universe. It is stated in an architectural text, the Mayamata, "if the measurement of the temple is in every way perfect, there will be perfection in the universe as well" (4).

BUILDING MATERIALS

"Stone or wood is worthy of the gods, brahmins, kings, and hermits, but unsuited to vaishyas and shudras," recommends the Mayamata, an early text on temple building (5). The building materials are associated to the various classes of Hindu society. Some texts state that it is okay to use stone for all temples. It does not matter who builds them or who worships there. At times, the colors of the building materials are associated with different classes of Hindu society. For example, white stone is to be used by brahmins, red by kshatriyas, yellow by vaishyas and black by shudras. Some religious texts associate building material with gender. For example, stone and brick would be used for male deity and one made out of brick and wood for a female deity. When all three are used then it means that the temple is for a male and female deity. According to religious texts, stone is the most sacred of all building materials. As soon as the materials are moved from their natural environment they are freed from past associations with certain religious rites. The Shastras state that using materials from ruins of temples is prohibited since they have been identified before and can be used only in the original form. The Shastras state that the building materials of the temple have to be used solely for the purpose of one temple only.

Throughout periods in Hindu Asian temples were built with timber, mud and plaster. The larger and more important temples were built with brick and stone. Brick and mortar were used in areas of India which were dominated by brick traditions and did not have an ample supply of stone.

It is in stone the Hindu architecture developed its characteristic expression. Two techniques were used. One was excavating into solid rock and another was drystone structural masonry in which stones were laid one upon another without using a mortar. Difference in stones accounted for different carving techniques and forms. For example, granite used by the Pallava builders in the seventh and eighth centuries and fine grained yellow sandstone used by Chandallas had different impact on Hindu architecture in India and other areas of Hindu Asia. The majority of the stone temples were covered with a layer of plaster which was colored, but due to time and

erosion there is not a single temple today with its original color. The plaster was useful for unifying parts of the temple.

I am very proud to say that two of my deceased great uncles were builders of gold and silver statues for the temples. Their names are Gangadhara Chari Kattoju and Narayana Murthy Kattoju. Their most recent work (1951-55) can be seen in Annavaram at Sri Satyanarayana Temple and in Visakhapatnam at Simhachalam Temple. Their names are inscribed on the main doors at Sri Satyanarayana temple. Sri Satyanarayana is an incarnation of Lord Vishnu. Simhachalam literally means the hill of the lion. It is dedicated to Varaha Lakshmi Narasimha, an incarnation of Lord Vishnu. Lord Vishnu incarnated himself as part man and part beast. Iconography means literally "writing in images" which is a means of understanding the religious, philosophical, symbolic and mythological aspects of religion (6). The Rigveda (c.1500 BC) contains the essentials of Hindu iconography. The Puranas, Mahabharatam, Ramayanam and other religious literature added further details. Not all image makers followed the same rules.

ICONOGRAPHY

The measurement for each part of the image was in the Silpa Sastras. The reason for this lies in a special characteristic of Indian thought which denies any reality to change and individuality. Ideal forms and recurring patterns of events are more important than continuity or any individual event. Time and change are condensed into closed spatial ideas (7). A very good example is the many arms of the dancing Siva (Nataraja) seem to be many postures in one image. Every thought is controlled by the idea of perfect pattern types.

An icon should be visualized as a shadow of the Supreme Being, which is without form or attributes; since the majority of people are not able to worship an abstraction, the Godhead was made into an image that has attributes (saguna).

All deities have a characteristic geometric diagram (yantra), sound form (mantra) and icon. All of the other aspects of an image have significance, from the pedestal to the garments. For example, triangular pedestals were used when the deity was witnessing amusements, a octagonal one (yogasana) during invocation and a hexagonal (vimalasana) when offerings were made.

The garments that were worn by the deities reflected what was being worn by the upper classes. Garments also reflected status thus Vishnu, Indra and Kubera who reflected royalty are dressed in fancy robes, crowns and jewels and Siva, Brahma and Agni were dressed in rags because they represented ascetics.

CONCLUSION

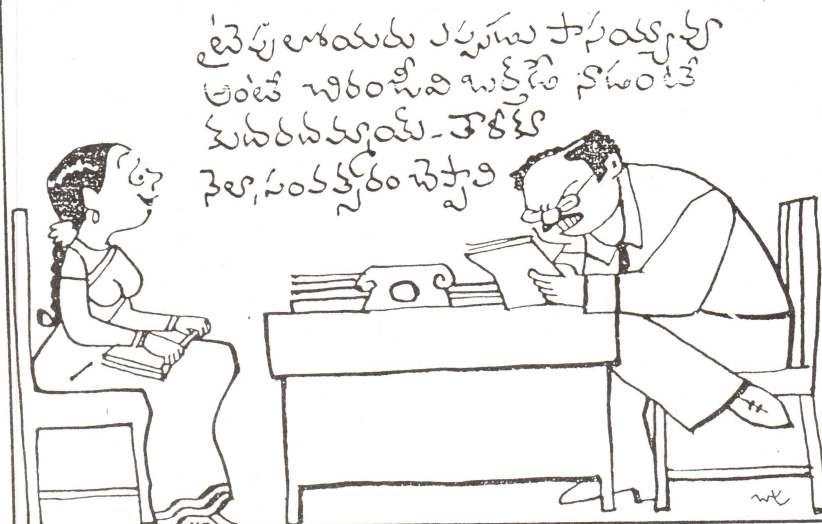
All of the examples proved that every aspect of Hindu architecture has religious significance. Next time when you visit the temple, either in Flushing, N.Y. or in Pittsburgh, PA you will be able to appreciate it more now. It would be fascinating to see just how significant each phase of a temple's architecture from the selection of the site to the idols in the temple had. In a way it is also easy to understand that, because as already stated earlier, the Hindu temple is a worshipper's main connection with God.

BIBLIOGRAPHY

1. Michelle, George, The Hindu Temple: An Introduction to It's Meanings and Forms; Harper & Row, Publishers. New York, Hagerstown, San Francisco and London, 1977 pp 192.
2. Mookerjee, Ajit, The Arts of India; Charles E. Tuttle's Co. Publishers, Rutland, Vermont and Tokyo, Japan, 1966 pp 152.
3. Munsterberg, Hugo, The Arts of India and Southeastern Asia; Harry N. Abrahms, Inc. Publishers, New York, New York, 1970 pp. 263.
4. Stutlet, Margaret, The Illustrated Dictionary of Hindu Iconography; Routledge & Kegan Paul, Publishers, London, Boston, Melbourne and Henley, 1985 pp 175.
5. Rowland, Benjamin, The Art and Architecture of India: Buddhist, Hindu and Jain; Penguin Books, Publishers, Baltimore, Maryland, 1967, pp. 617.

FOOTNOTES

1. Rowland, Benjamin The Art and Architecture of India: Buddhist, Hindu and Jain. (Maryland: Penguin Books, 1967), p.167.
2. Michelle, George The Hindu Temple: An Introduction to it's Meaning and Forms (New York: Harper & Row, 1977), p 70.
3. Ibid p 72.
4. Ibid p 73.
5. Ibid p 78.
6. Stutley, Margaret An Illustrated Dictionary of Hindu Iconography (Maryland: Routledge & Kegan Paul, 1985), p VII.
7. Ibid p VIII

డి.ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తి
ముఖ్య సంపాదకులు

డి 25, ఛాన్స్ 5వ లైను,
దూరవాణి నగర్,
బెంగళూరు-560 016, ఇండియా.

తెలుగు కళాకారుల డైరెక్టరీ

గౌరవనీయులైన కళాకారులకు,
కళాభివృద్ధికి.

మేము తెలుగు కళాకారుల సంఘటిని రయారు చేయాలని భావించాం. ఈ సంఘటిలో కళాకారులు, జానపద కళాకారులు మొదలగు వారి జీవిత విశేషాలను, అనుభవాలను ముద్రిస్తూ ఒక డైరెక్టరీని వెలువరిస్తున్నాం. Black & White Passport size photo తో పాటు మీ కార్యక్రమాలను వివరిస్తూ మేము నమోదించిన పత్రానికి జతపరిచి పై చిరునామాకు పంపకరుతున్నాం. ఈ సంఘటిలో ప్రచురించే కళాకారుల విశేషాలు ప్రపంచమంతటాకి చారిత్రాత్మకంగా చూర్ణదర్శనప్రాయంగా బహువిధాల ఉపయోగపడుతుందని మా అభిప్రాయం. సాంస్కృతిక సంస్థల వివరాలను మీకు తెలిసిన కళాకారుల వివరాలను కూడా సేకరించి అందచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాం. ఈ సంఘటిలో కళాకారుల విశేషాలను ప్రత్యేక అనుభవాలను నమకూర్చి సమగ్రమైన సంపుటిగా ముద్రించడమవుతుంది.

గమనిక:

1. మీరు ఈ పత్రాలను 1992 లోగా పూర్తిచేసి పంపి మాతో సహకరించవలసిందిగా ప్రార్థన.
2. మేము ఇందులో ఒక ఫారం జతపరిచాం. దాని కాపీలు తీసుకొని సాధ్యమైనన్ని విక్రయ వివరాలు పంపమని మనవి.

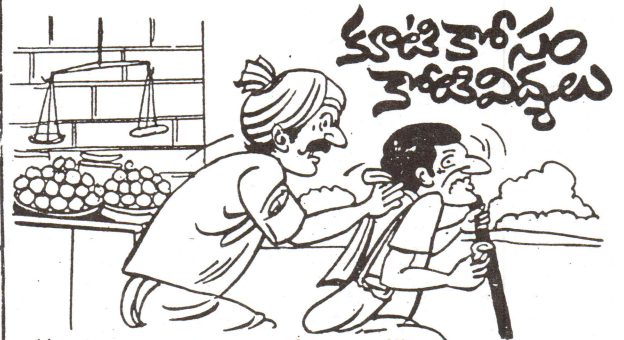
Important Note:

1. Ordinary Pass Port Size Photo
2. Action Photo
3. Bio-data in Details

ఇట్లు
కళాభివృద్ధికి

(అప్లికేషన్ ఫారం 31వ పేజీలో)

D. R. శ్రీనివాసమూర్తి
(డి.ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తి)

“బాబూ ధర్మం చేయండి గుడ్డోడ్డి బాబూ!”
“ఏదా అడుక్కోడానికి నా పకోటి కొట్టు దొరికిందా? బేరాలు లేక వేవేడుస్తుంటే?”

“నర్తకి బాబూ. వంద గ్రాములంతే?”

“రూపాయి! కావాలేటిరా?”

“అవును బాబూ ఒక వంద గ్రాములవ్వండి”

పకోటి పాట్లాన్ని అందుకున్న మున్నోడు దబ్బులిచ్చి వెళ్ళిపోతుంటే నాడివి మట్టుకుని ఏంటి అర్థరూపాయి ఇచ్చావు?

“చాలెండి బాబూ పాట్ల కూటి కోసం నేను గుడ్డోడ్డిగా నటిస్తే మీరు కూడా అదే పాట్ల కోసం యూలై గ్రాములు ఇచ్చి వన్నే మోసం చేసేందు. అందుకే అన్నాడు గానట్లు పెద్దలు కూటికోసం కోటి విద్యలేవి” అంటూ వెళ్ళిపోతున్న మున్నోడి మాటలకు స్థానికైపోయాడు పకోటి కొట్టు అతను.

—ఎస్.ప్రసన్నలక్ష్మి, ఏడిద

చదరంగం ఆటంటే నాలో ఆసక్తి కలగటానికి కారకులు మా నాన్నగారే. సాయంత్రం ఆఫీసు నుంచి రాగానే పక్కంటి అంకుల్ తో కలిసి చదరంగం బల్ల ముందు కూర్చోవటం మా నాన్నగారి అలవాట్లలో ఒకటి.

ఆఫీసు నుంచి నాన్నగారు వస్తుండటం గమనిస్తూనే చదరంగం బల్లనూ, పావులూ (వాటిని చెస్ మేన్ అనాలని తరువాత తెలిసింది) వుంచే పెట్టెనూ టీపాయ్ మీద పెట్టేవాడిని. రాజా, మంత్రి,

శకటం, గుర్రం, ఏనుగు, భటులు అనే పేర్లే నాకు భలే సరదా అనిపించేవి. చంపటం, చంప బడటం అనే పదాలు నాకు ఉత్సాహాన్ని కలిగించేవి. అటు ప్రారంభమవగానే నెమ్మదిగా నాన్నగారి పక్కకు చేరేవాడిని. ఇరు వర్గాల బలాలూ ఎప్పుడెప్పుడూ ఎదురవుతాయో అని గమనిస్తూ వుండేవాడిని. నా ఆసక్తిని గమనించిన నాన్నగారు, అంకుల్ తమ ప్రత్యర్థుల బలాలను నాచేత చంపించేవారు. గెలుపు, ఓటముల మధ్య వ్యత్యాసం తెలియని ఆ వయసులో ఇరు వైపుల బలాలనూ ప్రత్యర్థులుగానే చూసేవాడిని. వయసు పెరిగే కొద్దీ చదరంగం ఎలా ఆడాలో, ఏయే బలాలను ఏవిధంగా నడిపించాలో నేర్చుకున్నాను. స్వప్రక్షాన్ణి, వైరి ప్రక్షాన్ణి గుర్తించగలుగుతున్నాను.

గెలుపుకూ ఓటమికి మధ్యగల తేడాను అనుభూతి పూర్వకంగా తెలుసుకున్నాను.

నాన్నగారిని నెల్లూరుకు బదిలీ చేయటంతో అంకుల్ వాళ్ళ దగ్గర కెలవు తీసుకుని నెల్లూ

రుకు వచ్చేశాము. ఆఫీసు నుంచి తిరిగి వచ్చే నాన్నగారికి ఇప్పుడు నేనే ప్రత్యర్థిగా మారాను.

మొదట్లో నాన్నగారిపై గెలుపు ఎండమావే అయింది. దాంతో నాలో పట్టుదల పెరిగింది. ఎలాగైనా గెలుపు గుర్తాన్ని అందుకోవాలని ఉవ్వెళ్ళారుతూ వుండేవాడిని. నా ఆటలో మేగాన్ని పెంచాను.

మెరుపు దాడులకు సిద్ధపడ్డాను. అడపాదడపా నాన్నగారిపై గెలవగలుగుతున్నాననేకానీ పూర్తిగా నాన్నగారి ఆటపై పట్టు పంపాదించలేక పోతున్నాననికా.

నేను మరింత పెద్దవాణ్ణియ్యాను. ఇప్పుడు నన్ను గెలవటం నాన్నగారికి దాదాపు అసాధ్యంగా మారింది. అంతేకాక ప్రతిరోజూ ఒకే వ్యక్తితో ఒకే రకమయిన ఫలితం పొందడం నాకు విసుగ్గా వుంటోంది. కొత్త ప్రత్యర్థుల కోసం గాలించటం మొదలు పెట్టాను. క్రమంగా నా ప్రత్యర్థుల సంఖ్య పెరిగింది. ఎంత మంది ప్రత్యర్థులున్నా నా మనసు మూత్రం ఇప్పుడు ఒకే రకమయిన ఫలితాన్ని కోరుకుంటున్నది. గెలుపు, గెలుపు, గెలుపు! ఎవరిచేతిలోనైనా నేను ఓడిపోతే ఆర నిమిష ప్రతీకారం తీర్చుకునే వరకూ నాకు మనస్థిమితం వుండేది కాదు.

చదరంగం ఆటలోపోటీ చదువును కూడా సమానస్థాయిలో కొనసాగిస్తున్నాను. డిగ్రీ మొదటి రెండు సంవత్సరాలూ నేనే చదరంగం ఛాంపియన్ వి. మూడవ సంవత్సరం తొలి రోజులు నా జీవితంలో మరచిపోలేని రోజులు. జిల్లా స్థాయిలో రాండ్ రాబిన్ పద్ధతిలో ఏర్పాటు చేసిన చెస్ టోర్నమెంట్ లో పాల్గొని నాకంటే వయసులో పెద్దవారూ, అనుభవజ్ఞులైనవారితో తలపడి ఎంతో కష్టంతో మొదటి స్థానాన్ని ఆక్రమించగలిగాను. దినపత్రికలలో ప్రాంతీయ వార్తలు ప్రచురించే పేజీలో నా పేరును చూసి నాకంటే ఎక్కువగా మా నాన్నగారు ఎంత సంతోషించారో చెప్పలేను.

మూడవ సంవత్సరం పూర్తవుతోందనగా కాలేజీలో మళ్ళీ ఆటల పోటీలను ఏర్పాటు చేశారు. అప్పటికే జిల్లా స్థాయి ఆటగాడిగా ఎదిగిన నేను ఈ ఆఖరి సంవత్సరపు గెలుపుతో కాలేజీలో 'ప్రెస్టీజ్' పొధించదలచుకున్నాను. ఆటలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఫైనల్స్ కు చేరటానికి నేను అంతగా కష్టపడవలసిన అవసరం లేకపోయింది. ఫైనల్స్ లో నా ప్రత్యర్థి అడవిల్లి అని తెలిసి కొంచెం ఆశ్చర్యపడ్డాను.

మా ఇద్దరి మధ్య ఆట ప్రారంభమయింది. ఆమె బలాలు ముందుకు రాకుండా నా భటులను నడిపిస్తూ బలపరీకరణ మొదలుపెట్టాను. ఆమె కంగారుపడుతున్న అనుభూతి కలిగింది నాకు.

కాజిరింగ్ ద్వారా అప్పుడే రాజును మూలకు పంపివేసింది. నా బలాలను ఆమె రాజు వైపు వదలబడికి రంగం సిద్ధం చేసుకున్నాను. మరో రెండు ఎత్తుల తరువాత పూర్తిస్థాయి దాడికి సిద్ధపడ్డాను. నా ఆలోచనలను కనిపెట్టినట్లుగా తరువాతి రెండు ఎత్తులను వేసే అవకాశం మూతం నాకివ్వలేదామె. రక్షణ ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నట్లు కనిపిస్తూనే నా బలాలు కేంద్రీకరించిన వైపు కాకుండా రెండవ వైపు మెరుపు దాడికి దిగింది. ఒకే స్థానంలో శత్రువు బలియంగా కేంద్రీకరించబడి పున్నప్పుడు వారి బలాలను వికేంద్రీకరించబడటానికి సైనికాధికారులు చేసే 'పెండ్ ఫ్రంట్' వ్యూహం రచన. ఆమె ఆటలో వేగాన్నిండుకుంది. నా భటులను తన మంత్రితో విరివేసే కార్యక్రమం చేపట్టిందామె. ఆట చివరి దశలో భటుల విలువేవీలే తెలిపిన వేమ తప్పనిసరిగా నా బలాలను అటువైపు మళ్ళించాల్సి వచ్చింది. శకటానికి శకటం,

గుర్రానికి గుర్రం, చంపటం చావడమే ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నట్లు ఆడుతోందామె. బల్లపై ఒక వైపు పూర్తి ఖాళీ ఏర్పడింది. కాజిరింగ్ ద్వారా ఎదురులే చేయబడ్డ ఏనుగుతో సహా రెండు ఏనుగులతో మంత్రితో పోరాడు తున్నదామె. ఖాళీ బల్లపై రెండు ఏనుగులతో దాడికి దిగితే కలిగే ప్రమాదాన్ని వేమ గుర్తించేలోపలే రాజు, మంత్రి ఒకే వరుసలో పున్న సమయంలో మంత్రి కెదురుగా తన ఏనుగును తెచ్చిపెట్టింది. మంత్రిని పక్కకు తప్పించలేని పరిస్థితి. ఏనుగును చంపుదామంటే రక్షణగా పున్న మరో ఏనుగు ద్వారా నా మంత్రిని కోల్పోవటం ఖాయం. అటుపై ఆమె అధిక్యత స్పష్టమయింది. 'హ్యేటిక్' సాధించాలనే నా కంసు కల్లగా మిగిల్చుకుని ఓటమిని అంగీకరిస్తూ రిజైన్ చేశాను. ఆమెను అభినందిస్తూ మోగుతున్న చప్పల్లను భరించలేనట్లు అవమానభారంతో మౌనంగా బయటకు వడిచాను. ఆ తరువాత చదరంగంలో ఎంతో ఎత్తుకు ఎదిగినా ఆమె చేతిలోని ఆ పరాభవాన్ని మూతం వేమ మరచిపోలేక పోయాను.

* * *

మా నాన్నగారు పర్వీసులోనే వుండి చనిపోవడంతో చనిపోయిన ఉద్యోగస్థుని వారసుడిగా ప్రభుత్వ ఉద్యోగివయ్యాన్నేను. నాకు పెళ్ళి ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టింది అమ్మ. అమ్మ తెచ్చిన ఫోటోను చూస్తున్న వేమ ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్య పడ్డాను. ఆ ఫోటో ఆమెదే. గతం కళ్ళ ముందు మెదిలింది. ఇప్పుడు రెండవ వైపు నుంచి ఆమెపై గెలుపు సాధించడానికి సిద్ధపడ్డాను. చదరంగం బల్లపై నుంచి జీవితంలోకి! ఆమె ఫోటోను అమ్మకు చూపిస్తూ నా అంగీకారం తెలిపాను. కొద్ది రోజులలోనే మా వివాహం జరిపించారు పెద్దలు. మొదటి రాత్రి ఆమె అందాలు, అగౌరవాల సువాసనలు, కవ్వించే మల్లెలు ఇవేవీ నాకు మత్తును కలిగించలేక పోయాయి. అటలో ఓడిన మత్తు ఇంకా దిగనే లేదు. నాలో సైశానికత్వం జడలు

విప్పింది. నాలోని పురుషాంశంకారం ఆమె జీవితాన్ని చీకటిగా మార్చే ప్రయత్నం చేసింది. ఆమె ఎత్తులు వేయటానికి జీవితం చదరంగం బల్ల కాదు కనుక జీవితాంతం ఆమెపై వారే గెలుపు అన్న భావన నాకు ఎంతో హాయి కలుగజేస్తున్నది. నా అపోన్ని తప్పి పరుస్తున్నది.

అయితే మరో రెండు వంతులైనా గడిచేసరికి నా అంచనాలన్నీ దారుణంగా దెబ్బతిన్నాయి. ఆమె మరోసారి దాడికి సిద్ధపడింది. నా నుంచి విదాకులు కోరి తన జీవితం నుంచే నన్ను బయటకు విసిరేసింది. నాలోని శాడిజాన్ని క్షమించలేక పోయిన అమ్మ అంతకు నుంచే ఈ లోకాన్ని విడిచింది. ఒంటరితనం నాకు సాటి మనిషి విలువను తెలియజేసింది. వివాహమనే ఎత్తు ద్వారా రెండవ వైపు నుంచి ఆమెపై గెలుపు సాధించాలనుకున్నాను వేమ. ఆమె వేరుగా ఎదుర్కోవడంతో నా ఆట కట్టయింది. అంటే ఈ ఆటలో కూడా వేమ చిత్తుగా ఓడిపోయాను.

రోజూ బుక్స్ స్టాఫ్ లు నన్ను తెనసెలా చూస్తునే ఉన్నావుగా నువ్వే ఈ పెళ్ళి చూపుతేంటి .... నా బొంబం

T.R.నాను

తె.క.స - బహుమతి పొందిన కావ్యము - 1992

తెలుగు కళాకారుల డైరెక్టరీ

ముఖ్య సంపాదకులు : డి. ఆర్. శ్రీనివాసమూర్తి

డి. 25, ఈస్ట్, 5వ లైను,

దూరవాణి నగర్, బెంగళూరు - 560 016, ఇండియా.

డైరెక్టరీ కొరకు కళాకారుల/సంస్థల వివరములు:

(సంగీత, నృత్య, నాటక, హరికథ, ఇంద్రజాల, ధ్వన్యనుకరణ మరియు జానపదములు)

1. పూర్తి పేరు:

2. చిరునామా:

వర్కనెంట్ అడ్రస్:

ఫోన్ నెం.

యల్లు:

ఆఫీసు:

3. జన్మ స్థలము:

దీప్తిక్షు:

4. జన్మించిన తేదీ:

5. విద్యార్హతలు:

6. కళా విభాగము:

హోదా:

7. సాంఘిక, సాంస్కృతిక సంఘములలో వ్యక్తిత్వము/అనుభవము:

అ)

అ)

ఇ)

8. మీ ప్రతిభ, గుర్తింపబడ్డ వివరములు (ఫోటోలతో) అనుభవములు:

9. కార్యక్రమముల వివరములు: ఖర్చు, కాలపరిమితి, కళాకారుల సంఖ్య, దర్శకత్వము (కావలసిన సదుపాయములు మొ॥ ప్రత్యేకముగా తెలుపవలయును.)

10. మీ పాస్ పోర్టు పైజా ఫోటో (నలుపు మరియు తెలుపు) జతపరచవలయును.

పైన తెలిపిన వివరములను "తెలుగు కళాకారుల డైరెక్టరీ" మూలముగా ప్రచురింపబడ "who is who" అనబడ శీర్షిక క్రింద ముద్రించడానికి నాకు ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు.

కారీలు:

పేరు:

సంతకము.

తెలుగువారికి ప్రత్యేక వసతులతో తెలుగులో వ్యవహారం

TASNEEM, M.D.,

PEDIATRICS

Infants, Children and Adolescents

Office Hours By Appointment

**136-30 Sanford Avenue, Suite B
Flushing, NY 11355**

(718) 358-3100

32

LAKSHMI VADAPALLI, M.D.

Board Certified in Internal Medicine

* SPECIALIZING IN DIABETES *

New Patients Always Welcomed

Accept Co-Med, Medicare, Pru-Care, Healthways

(908) 821-0873

**1950 Highway 27
North Brunswick, NJ 08902**

Call for Hours and Appointment
Weekend and Evening Hours Available

WE CAN SAVE YOU MONEY

VISITOR'S MEDICAL INSURANCE

**NO AGE LIMIT • BEST RATE IN TOWN
MORE THAN ONE COMPANY TO
CHOOSE FROM**

CALL:

**RAMESH PATEL
1-800-344-9540**

QUALITY SERVICE TO THE COMMUNITY SINCE 1980

Corals, Pearls, Jade, Crystals
Turquoise and Costume Jewelry
AT DISCOUNT PRICES

NEETHA CORALS
IMPORTER

Call: Neeta Acharya
34-36, 70th Street
Jackson Hts. NY 11372

- * 4 Blocks from Sam & Raj
- * 2 Miles from Hindu Temple
via Northern Boulevard
- * Open 7 days by appointment
- * Mail Orders Welcomed

(718) 779-2947

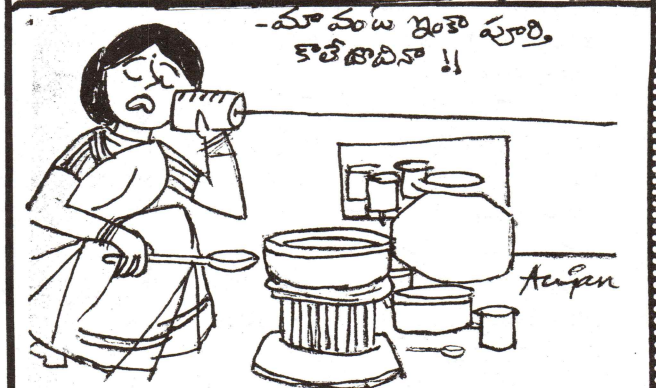
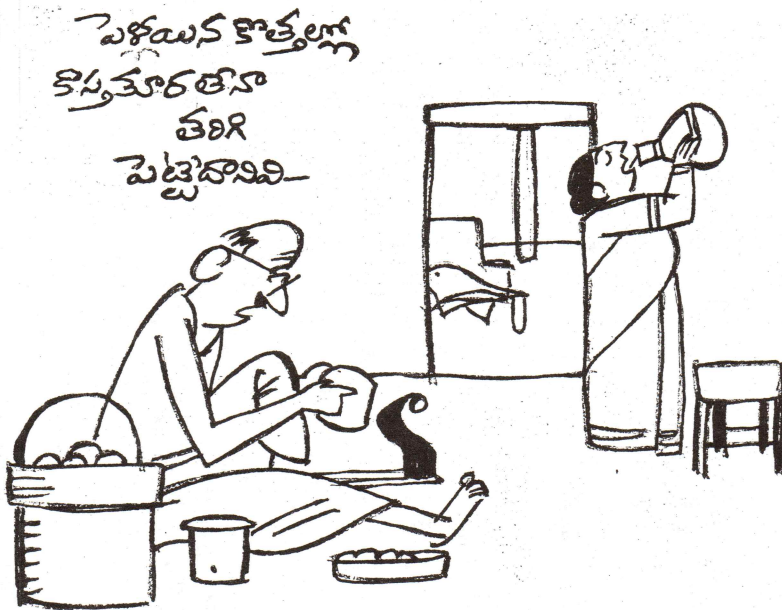
***** DO NOT LOOK AT THESE QUESTIONS UNTIL AFTER STUDYING THE PICTURES *****

1. Translate the time on the clock to Military Standard Time.
2. How much more change is required to purchase the candy?
3. Give or take one, how many large sunrays are drawn?
4. What is commonly used to cook with the fish?
5. Which items are laced?
6. Which item resembles a bouquet?
7. What day of the week is May 1st?
8. How many faces are shown (excluding the animals) ?
9. Which items are edible raw?
10. Which foot does the footwear fit - the left or the right?

YOUTH FORUM

Q: Name atleast one Indian snake milked for its venom.

A: There are four major snakes captured and milked for their venom. They include the Krait, the Saw-scaled viper, the Asiatic cobra, and Russell's viper. Each snake is milked for fifteen seconds, once a week for three weeks and then marked so as not to be captured again. The venom is then freeze-dried into crystals. One gram of crystals will take venom from 40-80 kraits or 500-800 saw-scaled vipers or 5-10 of the larger Asiatic cobra and Russell's viper.

6. Broccoli
7. Friday
8. Seven (coins, sun & clock)
9. Strawberry, broccoli & fish (sushi)
10. Right foot

1. 22:09
2. seven cents
3. count 15-17 correct
4. Lemon
5. shoe, baseball, tea (with lemon)

ANSWERS TO YOUTH FORUM QUESTIONS :

☆ 1992 మ్యాజెర్నీ తెలుగు కళాసమితి వారి కథల పోటీలో రూ. 600/-లు

నాకు పెళ్ళయి తొమ్మిది సంవత్సరాలయింది. మా తల్లి దండ్రులు కట్నం యిచ్చుకోలేక, పిల్లలు పుట్టకముందే పెళ్ళాం చనిపోయినవాడికి పెళ్ళాన్ని చేశారు నన్ను. ఏ కొంచెం మాధుర్యం మిగల్చకుండానే ఇద్దరు పిల్లలు నా పేగుల్ని తెంచుకున్నారు. ఇన్ని సంవత్సరాలయినా, సంసారం పెరుగుతున్నా, ఆయన త్రాగడం మానలేదు. ఇంటి గురించి పట్టించుకునేవాడు కాదు.

పనికనిపోయి, రాత్రిపూట ఏ పదకొండు గంటలకో ఇంటికొచ్చేవాడు. జేబులో చిల్లర డబ్బులు మాత్రమే మిగిలేవి. ఏం జరిగినా, జరగక పోయినా నోరుమూసుకుని పడుండే తెలుగింటి ఆడపడుచులాగానే, నేనూ భరిస్తూ వుండేదాన్ని. మా సంసార భారం కూడా మా అత్తామామల మీద పడడంతో మమ్మల్ని వేరు కాపురం పెట్టు మన్నారు. ఊరు చివర ఓ చిన్న ఇంటిని అద్దెకు తీసుకున్నాం. నా రెక్కల్ని ముక్కులు చేసు కుంటేనే గాని మా సంసారం సాగడం లేదు. ఇంట్లోకి ఏం కావాలన్నా, అప్పుచేసి తీర్చడం నా వంతుంది. మా పక్క ఇంటిలో అద్దెకుంటున్న సూర్యం, అప్పు ఎప్పుడడిగినా లేదనకుండా చివరకు తనకు తెలిసినవాళ్ళను అడిగి తీసుకువైనా ఇస్తాడు. అతనికి పందొమ్మిదేళ్ళుంటాయి. దగ్గరలో వున్న స్టాక్సరీలో పని చేస్తాడు. అతనెంతో ప్రశాంతంగా వుండేవాడు. అంత ప్రశాంతంగా ఎలా వుండగలుగుతున్నాడో అర్థమయ్యేది కాదు. ఏది ఏమైనా అతని మాటలు వినబుద్ధి అయ్యేది. మా ఆయన కూడా అతన్ని అభిమానించేవాడు. లాగవద్దని మా ఆయనకి చాలాసార్లు చెప్పి చూశాడు అతను.

రాసు రాసు మా ఆయనకి, నాకూ మధ్య మూటలు తగ్గుతున్నాయి. ఇదివరకు పడక విషయంలో బలవంతపెట్టేవాడు. ఇక్కడకొచ్చిన తర్వాత ఆయన అంతగా బలవంతపెట్టడమూ లేదు. దూరంగా పిల్లల దగ్గర పడుకుంటున్నాను. బహుశా నేను పనికెళ్ళడం వల్ల అరిసిపోయి, నిద్రని కోరుకోవడం కూడా కారణం కావచ్చు.

అప్పుడప్పుడు సాయంత్రం పూట మా ఆయన వాళ్ళ పిన్ని కొడుకు రాంబాబు, ఊరు ఆ చివర నుంచి మా ఇంటికొచ్చేవాడు. పిల్లలతో కబుర్లాడేవాడు. మా ఆయన ఇంటికి వచ్చేదాకా

వుండి మాట్లాడి వెళ్ళేవాడు. నాతో చమవుగా వుండేవాడు.

ఓ సాయంత్రం పూట పార్కు గూడేవేళ పని నుంచి ఇంటికొచ్చాను. బడి నుంచి వచ్చిన మా పిల్లలిద్దరితో వసారాలో రాంబాబు కబుర్లు చెబు తున్నాడు. వాళ్ళని పంకరించి, వంట చెయ్య డంలో నిమగ్నమయ్యాను. వంటయిన తర్వాత పిల్లలకి స్నానం చేయించి, అన్నం తినిపించి, పడుకోబెట్టాను. మధ్యమధ్యలో రాంబాబు కబుర్లు చెబుతూనే వున్నాడు. రాంబాబుకి భోజనం పెట్టి, తర్వాత నేనూ తిన్నాను. ఇక మా ఆయనే భోంచేయాలి. ఇంకా రాలేదు. ఎప్పు డొస్తాడో ... వచ్చిన తర్వాత అన్నం పెట్టాలి కాబట్టి ఎదురుచూస్తూ, పెరటి తలుపు వేద్దా రుని వెనుక గదిలోకి వెళ్ళాను. ఎప్పుడు చుట్టు కున్నాయో రెండు బలమైన చేతులు ... నాకు ఊపిరిరాదంతగా ... బలవంతంగా ముఖం పైకెత్తితే ... రాంబాబు ... నా నోరు పెగలదు ... నిద్రించుకుందామని ఎంతగా ప్రయత్నించానో ... నా వల్లకాలేదు. అలాగే పట్టుకుని నన్ను ఇంటి వెనుకవైపుకి తీసుకెళ్ళాడు ... ఎంతయినా ఆడదాన్ని. పైగా పనికెళ్ళొచ్చి అరిసిపోయి వున్నాను... ప్రతిఘటించలేని నిస్సహాయత నాలో పెళ్ళితోనే మొదలయిందేమో ... పెనుగులాడ లేకపోయాను. అందులోనూ 'కోరిక' పల్ల ఇష్టం గానీ, వ్యతిరేకతగానీ లేని స్థితిలో ఇవ్వేళ్ళు బతుకుతున్నానేమో... పోరాడలేక లొంగి పోయాను. అయితే అలా జరిగినందుకు నేనేమీ కుంగిపోలేదు. బాధపడలేదు. పిగ్గుపడలేదుకూడా. మగవాడు అంత నీచానికి దిగిన తర్వాత ... సొంత భార్య అయినా సరే ... బలాత్కారం ... ఛ! ... అంత నీచం ... పిగ్గుపడాలనేదుంటే అతనే పదాలి. ఆ సంఘటన నాలో కొత్త మార్పుమీ తీసుకురాలేదు. అతను మామూలుగా వస్తూనే

వున్నాడు. నేను ముఖావంగా వుంటున్నాను.

నాకెప్పుడైనా మాట్లాడాలనిపిస్తే, మాట్లాడేది మార్కంతోనే. నవ్వించేవాడు. గలగలమని మాట్లాడేవాడు. ఎక్కువగా వినడమే నా పని. చాలాసార్లు సూర్యం మా సంసార విషయాల్ని ప్రశ్నించినా నేనేమీ చెప్పేదాన్ని కాదు. నా చికాకు జీవితాన్ని చెప్పి అతన్ని కలతపరచడం నాకు ఇష్టం లేదు. తర్వాత తర్వాత ప్రశ్నించడం మానేశాడు. తన విషయాలు నాకు చెప్పినట్లుగా, నా విష యాలు తనకి చెప్పవండుకు "అంతేలే" అనే వాడు. నేను వంట చేసుకునేటప్పుడో, మరేదైనా పనిలో నిమగ్నమై వున్నప్పుడో దొంగవాయిగా వచ్చి కళ్ళు మూసేవాడు. అతని మెత్తని చేతుల్ని వెంటనే గుర్తుపట్టేదాన్ని. మా మూటల మధ్య, నవ్వుల మధ్య, చిలిపి కొట్లాటల మధ్య మా చేతులు, భుజాలు కలిసేవి. అల్లరిచేసి, అరిగి, నా ఓడిలో పడుకునేవాడు. కౌగిలించుకునే వాడు. రోజులు గడిచేకొద్దీ నాలో అంజడి మొదలయింది. ఏ స్వప్నాలకు, ప్రణయావేశాలకు నేను కళ్ళు తెరవాలనుకున్నానో ... అవన్నీ ఇప్పుడు నా ముందు పరుచుకుంటున్నట్లు ... శరీరంలో ఓ కొత్త కదలిక. శరీర స్పర్శనే లెక్కలోకి తీసు కుంటే ... కాదు కాదు, ఆ విధంగా అయితే నా శరీరమెప్పుడో పాతదయిపోయింది. మొద్దుబారి పోయింది. లొలిగా నా హృదయాన్ని తాకింది అతనే. ఆ హృదయస్పర్శే నా శరీరానికి కొత్త ఉత్తే జాన్నిచ్చింది. జీవిత సాఫల్యమేమిటో ఇప్పుడు నాకు అర్థమైపోయింది. కోటి భావాల ప్రవాహం నాలో. ఇదివరకు అతన్ని చిన్నపిల్లాడిగా భావించే దాన్ని. కాని ఇప్పుడు నా హృదయంలో ప్రయుడి స్థానం అతనిది. ఇప్పుడు అతనికన్నా నేనే ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నాను.

ఓ రోజు మధ్యాహ్నం

ఇంట్లో ఓంటరిగా వున్నాను. సూర్యం వచ్చాడు. నన్ను నవ్విస్తూ, అల్లరిచేస్తూ, మధ్య మధ్యలో నన్ను కౌగిలించుకుంటున్నాడు.

తృతీయ బహుమతి పొందిన కథ

"ఒక్కసారి ..." అన్నాడు.

"వద్దు" అన్నాను.

"పోనీ మీ ఆయనతో సుఖపడుతున్నావా?"

"లేదు"

"ఎలూ వేనంటే యిష్టమేగా. అభ్యంతర మేంటి?"

"ఉంటే మాత్రం ... వేరొకరి పెళ్ళాన్నిగా"

"నా మీద యిష్టం యింతేనా?"

"పూర్తి యిష్టాన్ని తెలుపడానికి నీవు కోరిందే సరిపోతుందా?"

"మరి ఎట్లా?"

"చెప్పడం కష్టం"

"అదంతా కుదరదుగాని... రేపు సాయంత్రం వస్తున్నాను. తప్పదు" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

అతను వచ్చేమీ అడక్కుండా ఎంత ముందు కెళ్ళినా అభ్యంతర పెట్టేదాన్ని కాదు. కానీ ఆ విషయానికి ప్రాముఖ్యతనిచ్చి అడిగేసరికి, ఆ ప్రాముఖ్యత అతనిలో పెంచడం కోసం, రోజుసరికి దూరంగా వుంచాలని అలా ప్రవర్తించాను. అతను మరుసటి రోజు రాలేదు. పైగా పక్క వీధిలోకి మకాం మార్చాడు. మధురస్వస్థం విచ్చిన్న మౌతున్న భయం నన్ను ఆవరించింది.

ఓ రోజు అతని గదికి వెళ్ళాను.

"ఏంటి రాలేదు?" అన్నాను.

"ఎందుకు?"

"నా కోసం"

"వద్దన్నావుగా"

"వద్దన్నంత మాత్రానికే యిష్టం పోయిందా?"

"ఇష్టం వున్నా, నువ్వు వేరొకరి భార్యవుగా"

"ముందు తెలియదా?"

"తెలుసు"

"మరి వస్తానని ఎందుకురాలేదు?"

"నువ్వే రావాలని ... నీ యిష్టం తెలుసుకుందామని"

"చిలిపిదంగా" అంటూ అతన్ని ముద్దు పెట్టుకోబోయాను.

"వద్దు, ఆగు!"

"ఏం?"

"కోరిక మీద ఇష్టం ఇవ్వదు కలిగిందా?"

"నీ మూలంగానే"

"అదే నాకు సచ్చలేదు"

"ఎందుకని?"

"నేను ఇష్టం చూపిన తర్వాత నువ్వు ఇష్టం చూపడం" అన్నాడు.

నేనేమీ మార్పాడలేకపోయాను. ఏదో

స్వర్ణ

—పులగం శివశంకరరావు

కిచ్చేగం గొంతుకు అడ్డుపడింది.

కొన్ని క్షణాల మౌనం తర్వాత "ఆ రాత్రి మీ ఇంటి వెనుక రాంబాబులో నిన్ను చూశాను" అన్నాడు.

నాకు చాలా ఆశ్చర్యమేసింది. వెంటనే తమా యించుకుని "అతని బలవంతం వల్ల అలా జరిగింది" అన్నాను.

"అలా చేసి చూడా మళ్ళీ మీ యింటికెలా వస్తున్నాడు?"

"నేను పట్టించుకోదల్చుకోలేదు"

"ఆ పట్టించుకోకపోవడమే నీ సంసారంలో నువ్వు చేసిన పెద్ద పాపం"

"ఎందుకని?"

"మీ ఆయన మీది అసంతృప్తితో మీ ఆయన మళ్ళాన్ని, నీ మళ్ళాన్ని నువ్వు పట్టించుకోలేదు. అది అవరగా తీసుకునే చాంచాళ బలత్కారం, నా దొరక. నీ పల్ల ఇష్టాన్ని చూపితే, నువ్వు నా కోసం వచ్చినట్లే, మీ ఆయన పల్ల ఇష్టాన్ని చూపితే ఆయన చూడా నిన్ను పల్ల యిష్టాన్ని చూపేవాడు. తమ మారేవాడు" అన్నాడు.

అతని ఉద్దేశ్యం అర్థమయింది. మార్పాడ జాచి నా దగ్గర చూడటం మిగిలేదు. అతని ముఖం చూడాలంటే, చాలా పిగ్గేసి చూడాలి కొద్దాను.

T. RAPOOR, M.D.

Diplomate American Board of Pediatrics

**PEDIATRICS & ADOLESCENT
MEDICINE**

(908) 238-6982

By Appointment

Parlin Center

777 Washington Rd.
Parlin, NJ 08859

JYOTHI SILKS & SAREES

889 Edwards Road, Suite D23

Parsippany, NJ 07054

(201) 882-2829

Importers & Retailers

SILK SAREES * SILK SAREES * SILK SAREES

Pure Mysore Silk, Zari, Crepe, Plain & Printed Sarees

EVERY SAREE COMES WITH A BLOUSE PIECE

*****

AND ALSO

*Custom Made 22K Gold Jewelry
Made to Order As Per Samples*

THE TELUGU FINE ARTS SOCIETY, INC.

(A TAX EXEMPT AND NOT FOR PROFIT CORPORATION)
P. O. Box 11104, New Brunswick, NJ 08906.

తెలుగు కళా సమాజం

MEMBERSHIP APPLICATION FORM

19__ (New/Renewal)

MEMBER:
(Dr./Mr./Mrs./Ms.)

Last

First

SPOUSE:
(Dr./Mr./Mrs./Ms.)

Last

First

CHILDREN/
DATE OF
BIRTH

ADDRESS:

No.

Street

City

State/Zip Code

PHONE:

Home

Office

OCCUPATION:

Member's

Spouse's

I do not have any objection to publish my name/spouse's name/
children's names/children's ages/dates of birth/address/phone
number/my occupation/spouse's occupation/ in TFAS annual
directory. (PLEASE STRIKE OUT UNWANTED ITEMS)

SIGNATURE: _____

DATE: _____

MEMBERSHIP: ( ) LIFE \$ 150 ( ) FAMILY \$ 25
( ) SINGLE \$ 20 ( ) STUDENT \$ 15

Please make checks to TELUGU FINE ARTS SOCIETY and mail along with
duly completed application form to:
TFAS, P.O. BOX 11104, NEW BRUNSWICK, NJ 08906.

Children of the members automatically become members of the TFAS
Youth Association. Children above 18, working and living away from home should
seek membership separately.

Telugu Jyothi is being sent every month to the
members of the Telugu Fine Arts Society by
THIRD CLASS BULK MAIL. The US Postal
Authorities tell us that it normally takes one to
three weeks to deliver. We cannot afford to send it
by First Class Mail as it costs about \$0.85 per issue.
The Post Office will not redirect the Third Class
Mail unless specific instructions are given to the
mail person. When the magazine is returned to (as
we have specified that the address correction is
requested) TFAS is charged \$0.30 - \$0.45 for each
such returned issue. Therefore it is imperative on
the part of the members to send in their
**CHANGES IN ADDRESSES AS SOON AS THEY
ARE AVAILABLE**. Telugu Jyothi is the only
Telugu Magazine published in the United States
and distributed nationally to all members since 1984
without fail. Please help us to help you.

Change in Address:

Name: _____

Address: _____

City/State/Zip Code _____

1. Paraceratherium, largest land mammal ever known to exist - 25' long and 18' high at shoulder, shaped more or less like rhino or potato.
2. Only 5 species out of dozens, that once roamed the world are 'surviving now'; 3 in Asia and 2 in Africa. The Asiatic variety is in India, Java, and Sumatra. The 2 African varieties are mostly along east over a wide area and along a belt in central and southern area. The square-lipped white rhino, a gentle creature with an undeserved reputation for ferocity, is mostly in the central belt area.
3. It is a misnomer. There are no 'white' (albino) rhinos so far; the word came from the Dutch word "wilde" meaning 'wild'. Both 'black' and 'white' rhinos co-exist in some parts of Africa and both are slate gray in color.
4. The Indian and Javan ones have one horn, while Sumatran and both types of African rhinos have 2 horns, one behind the other. 3 horns is unknown. It is made up of keratin, like a cow's hoof or human hair; it can grow up to 50". It is a superb defense weapon, but mainly used for digging food.
5. No! It is one of those superstitions handed over for generations.
6. There is no 'open' market now. It is one of those banned items of all countries having the rhinos. Depending on supply and demand, prices as high as \$ 50,000 have been paid for 50" horns!
7. Like elephants, rhinos are big animals. On an average all these 5 types grow to 8-14 feet length, 5½ feet at shoulders and weigh 2-4 tons.
8. They generally live up to 40 years in game parks; they are 'nocturnal' in their habits, sleeping for most part of day time or resting in water. Late in afternoon or evening they get up and start eating roots, plants especially water plants. They rest/sleep a minimum of 9 hours a day!
9. They generally confine themselves to a small area all the time, close to a water source. They are not voracious eaters either. They rarely go out of their 'confined' zones and sleep within their zone.
10. Rhinos are very near sighted, but they have a very keen sense of smell and hearing. They smell their favourite roots and dig deep for it!
11. They rarely charge at humans. They are generally gentle creatures except when they are with a baby. Poachers have been known to be goaded by them.
12. Gestation period is about 7-8 months in the Sumatran species (the smallest of all species) and 17-18 months in others. They nurse for about 1-2 years, and female rhinos conceive once in 3 years.
13. No, but they grow soon after, and by 1 year about 1-2' long.
14. Newborn rhinos are on their feet within hours after birth, start grazing by one week, dig for roots much later. They rarely run. Compared to other animals of the wild, they are very slow, and run only for charging.
15. Both! In the hot sun, they sleep/rest in water and when cool, they rest in shade, if not grazing or looking for roots.
16. Except during mating season, they are loners.
17. Muddy water, because, it forms a nice coat protecting from the heat.
18. Tapir! Tapirs are in Americas and in Malaya.
19. The so called black rhinos of eastern countries of Africa have them in thousands.
20. Except man, there is no natural enemy for rhinos. Man also hunts them for their horns only, but nobody is known to eat their flesh. In fact, their horns can be ripped off without much blood-shed (like stag horns) during their fight amongst themselves or accidentally, and a new one grows. Rhinos have very thick skin, except when they are very young (when they are highly susceptible to jackals, hyenas etc and the mother takes care of these killers) and no other wild animal care to have a bite of rhino and be attacked by it. Usually they die of old age, when they lose their teeth and die of starvation.

Telugu Jyothi's 100th issue (4/92) will be coming shortly. Look for the best 100 discoveries, useful to mankind.

Viswam Financial Services

Thoga Viswam

826 Inman Avenue
Edison, NJ 08820

908-396-4860
908-530-9312

25 Mechanic Street
Red Bank, NJ 07701

Our Financial Services Team is a group of experienced advisors dedicated to the responsibility of offering all clients (Personal, Business, and Employer) quality **Professional, Financial, Investment and Insurance** Services.

We are associated with the **Northwestern Mutual Life** and a large number of other *Quality Insurance Carriers and Investment Firms.*

INSURANCE PRODUCTS

- *Life Insurance
- *Insured Savings Plan
- *Disability Income Plan
- *Children's Education Plan
- *Health Insurance Plan
- *Visitors' Medical Insurance

INVESTMENT PRODUCTS

- *Money Market Funds
- *Stocks & Bonds
- *Mutual Funds
- *Zero Coupon Bonds
- *C.Ds

RETIREMENT PLANS

- *IRA and Keogh Plans
- *Pension Plan
- *Profit Sharing Plan
- *401(k) Plan

Annuities

Funding Options
- Securities and CDs

- You can call us with complete confidence that you are getting the best.
- Our mission is to enhance the overall financial well-being of our clients.

• 22 kt. GOLD SETS

EXCLUSIVELY DESIGNED
With.

- Precious & Semi Precious Stones
- Ear Rings, Rings, Bangles,
- Bracelets, Pendants, etc.
- Both South & North Indian Designs.

24 kt. GOLD BANGLES,

- CHAINS, COINS etc.
- PEARLS • CORAL
- JADE • GARNET
- CRYSTALS etc.

• FASHION JEWELRY SETS

(Gold Plated) In Semi Precious Stones, For All Occasions:

CORAL & JADE NOVELTY INC.

80-35 159th STREET, JAMAICA N.Y. 11432

CALL SHANTA BHAT • 718-591-5154

Shanthi Travel, Inc.

194 DIAMOND BRIDGE AVENUE
HAWTHORNE, NEW JERSEY 07507

Phone: (201) 423-4444

Fax: (201) 423-4459

AUTHORIZED AGENT FOR AIR INDIA

FULLY COMPUTERIZED SYSTEM

FRIENDLY & COURTEOUS SERVICE

ASSISTANCE WITH VISAS

ALL DOMESTIC & INTERNATIONAL TRAVEL PLANNING

COMPLETE VACATION & BUSINESS TRAVEL

Please call

Satyam or Shanthi Srikonda, CTCs

Hours

Mon, Thurs, Fridays: 10 am - 7 pm

Tue, Wednesdays: 10 am - 6 pm

Saturday: 10 am - 2 pm

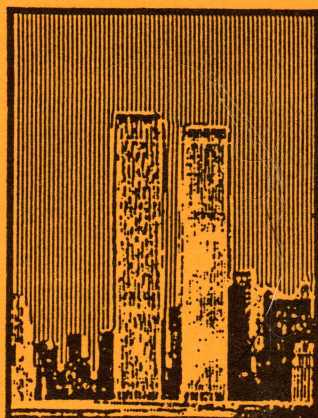
Travel Agency

Representative

SAM & RAJ

NEW YORK'S NEWEST
LANDMARK

KING OF OVERSEAS AND DOMESTIC APPLIANCES

SEIKO AND CITIZEN
WATCHES - UP TO 50% OFF

•
LARGE SELECTION OF COLOR TV'S

•
STEREO

•
LARGE SELECTION OF HOUSEWARE PRODUCTS

•
MICROWAVE OVENS, MAJOR APPLIANCES, TELEPHONES

•
ALL KINDS OF AUDIO AND VIDEO CASSETTES

•
LARGE SELECTION OF CAMERA, V.C.R.'s & CAM CORDERS

•
CANON COPIERS

(718) 651-6969

(718) 446-1004

Sam and Raj

The Appliance People
37-08 74th Street, Jackson Heights, N.Y. 11372
(718) 651-6969 / (718) 651-6971

Transfer of residence customers should
call for special deals on all major
appliances and shippings

Open 7 Days A Week   Years of Savings & Service